КПСС XXV СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАМИЗ

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СССР

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 199 (16.282) • 24 август 1975 йил, якшанба • Баҳоси 2 тийин

КПСС XXV съездига қандай туҳфа тайёрламоқдасиз?

МЕХАНИЗАТОРЛАР МУСОБАҚАСИ

Республикамиз механизаторлари беш йилликнинг якунловчи босқичи — 1975 йилда машиналарда 3 миллион тонна пахта териш мажбуриятини олдилар. Дала гвардиячилари КПСС XXV съезди шарафига давом этаётган умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, ўз зиммаларига шахсий мажбуриятлар олмоқдалар. Бу ҳақда навбатдаги сўзни Бухоро области механизаторларига берамиз.

ЖАСОРАТ МАЙДОНИ

Пахтакорлик — менинг ёшликдан севган касбим. Денгизни эслатувчи зумрад пахтазор пайкалларидан ҳеч узоқлашгим келмайди. Пахтазорнинг ўзига хос рутубати, ғўза гулларининг нафис чиройи, сирли «сандикчалар»ни эслатувчи дуркин кўсаклар, пағапаға оппоқ чаноқлар менга ҳузур-ҳаловат бахш этади.

Ўнинчи синфни битириб пахтачилик бригадасида қолдим. Баҳорда курт тутиб, мўл пилла етиштиришга эришдим. Ёзда эса районимиз марказида ташкил этилган курсда ўқиб, механизаторлик касбини эгалладим. Чигит экишдан тортиб, то пахтани йиғиб-териб олгунгача бўлган жараёндаги барча дала ишларида қатнашдим. 1974 йилда совхоз дирекцияси катта ишонч билдирди. Менга «зангори кема» ажратиб берилди. Ўшанда қанчалик севинганимни айтмайсизми.

Биринчи йили ўз агрегатим билан қарийб 200 тонна «оқ олтин» тердим. Лекин, бундан қаноатланган эмасман. Бундан ҳам зиёд пахта теришим мумкин эди. Нима учун деганда, ўша йили машинам ремонтдан пухта чиқмаганлиги сабабли, йиғим-терим даврида кўп тихирликлар қилди. Ҳар бузилганда, уни тузатгунча анча қимматли вақт бекор ўтарди. Машина теримига ажратилган майдонлар ҳам текис-равон эмасди. Яхши дефолиация қилинмаганлиги оқибатида ғўза тупларида хом барглар қолиб кетганди. Бу шпинделларнинг тез-тез кирланишига олиб келар, терим баракасига ёмон таъсир қиларди.

Бу йил ўтган йилда йўл қўйилган камчиликларнинг олдини олиб, иш тутяпмиз. Районимизда рўй берган сув танқислиги руҳимизни сира тушира олган эмас. Ички имкониятдан самарали фойдаланиб, ҳозиргача барча майдонлардаги ғўзаларимизни деярли тўрт марта комплекс парвариш қилдик. Уларни ўз вақтида озиклантирдик, қатор ораларини культивациядан чиқардик. Энг муҳими агротехникада узилишга йўл қўймасликка ҳаракат қилдик. Катта-катта пайкаллар машина теримига ҳозирланяпти. Мақсадимиз бу йилги ҳосилнинг кўпчилик қисмини машиналарда йиғиб-териб олишга қаратилган. Менинг ўзим «зангори кема» билан 300 тонна «оқ олтин» теришга қатъий сўз берганман. Агрегатимни аллақачонлар ремонтдан чиқариб, созлаб қўйганман.

Районимизда 31 та пахтачилик комсомол-ёшлар бригадаси бор. Бу бригадаларга ишбилармон, техникага ихлос қўйган коммунист ва комсомоллар бошчилик қилишади. Ўтюрак ёшларнинг ғайрати ва шижоати туфайли бу бригадаларда зиммага олинган юксак мажбуриятларга яраша ҳосил тўпланмоқда. Улар ўз бригадаларидаги ҳосилнинг 85-90 процентини машиналарда йиғиб-териб олиш учун қизғин кураш олиб бораётир. Бу йил машиналарнинг икки сменада ишлашини таъминлашга қаратилган тадбирлар амалга оширилмоқда. Шу мақсадда йиғим-терим мавсумига қадар механик-ҳайдовчилар сафига тағин 300 кишини қўшишга қарор қилинди.

Бу йил республикамиз механизаторлари 3 миллион тонна пахтани бункерлардан ағдаришга аҳд қилишди. Бу масъулиятли вазифани муваффақиятли амалга ошириш, жонажон партиямизнинг бўлажак XXV съездини муносиб кутиб олиш учун кураш—барча механик-ҳайдовчиларнинг жанговар шиоридир. Ҳозир барча «зангори кема»ларимиз мавсумга шай бўлиб турибди. Уларни тўла қувват билан ишлатиб, берган сўзимизнинг устидан, албатта, чиқамиз.

Лола ҒАНИЕВА,
Қизилтепа район, «Бўстон» совхозининг механик-ҳайдовчиси, Республика Олий Совети депутати.

ШАРАФЛИ БУРЧИМИЗ

Тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йили барча касб-корли деҳқонлар, ишчилар зиммасига катта масъулият юклади. Ана шу масъулиятни чуқур ҳис этиб баракали меҳнат қилиш, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш, айниқса «оқ олтин»дан 5 миллион 200 минг тонналик хирмон уйиш учун шижоат кўрсатиб меҳнат қилиш талаб этилади. Бунинг учун айниқса «пўлат от»ларни тўла далага олиб чиқиш, уларнинг чинакам қудратини кўрсатиб ишлатиш катта аҳамиятга эга. Бу йил республикамиз далаларида 30 мингдан зиёд терим машинаси ишлашини эшитиб беҳад севиндик. Бу машиналар билан республикамиз улкан хирмонига 3 миллион тонна пахта териб қўшиш биз механизаторларнинг виждон бурчимиздир. Машиналар иш унумини ошириш ва уларнинг бир меъёрда ишлашини таъминлаш учун ҳозирги кунларданоқ керакли айланма майдончалар ҳозирлашга, самолётлар қўнадиган ва тушадиган жойлар тайёрлашга, химикатларни вақтида ташиб келтиришга, дефолиацияни сифатли ўтказишга катта эътибор бермоқдамиз.

Совхозимиз пахтакорлари бу йил жуда катта табиий қийинчиликларни бошдан кечирдилар. Сув танқислиги ўз вақтида ғўза тупларида ҳосил тўплашга ҳалал етказди. Деҳқонларимиз табиатнинг бу инжиқлигига қарши мардонавор кураш олиб бордилар. Мавжуд ички сув ресурсларидан оқилона фойдаланишга ҳаракат қилдилар. Ҳар қатра сувдан тежамкорлик билан фойдаландилар. Натижада пайкалларда юксак мажбуриятимизга яраша ҳосил тўпланмоқда. Мен ўз «зангори кемам» билан ўтган йили 500 тонна «оқ олтин» теришга муваффақ бўлгандим. Талай ҳамкасбларим ҳам яхши натижаларга эришишди. Мавсумда 200-250 тоннадан пахта теришди.

Якунловчи йил КПСС XXV съезди арафаси йилидир. Жонажон партиямиз олий анжуманини беш йиллик план топшириқларини ҳамма соҳалари, сон-сифат кўрсаткичлари бўйича ошириб уддалаш билан кутиб олиш биз механизаторларнинг муқаддас бурчимиздир. Мен бу йил ўз «пўлат от»им билан 700 тонна «оқ олтин» теришга аҳд қилганман. Ана шу аҳдимга яраша иш тутмоқдаман. Машинамни барвақт сифатли ремонтдан чиқариб, йиғим-теримга ҳозирлаб қўйдим. Бошқа кўпчилик ҳамкасбларимиз ҳам шундай қилишяпти.

Бу йил ҳақиқатан ҳам мўл пахта хирмони учун кураш йили бўлади. Гарчанд баҳорда ва ёзда жиддий сув танқислиги юз берган бўлса-да, ҳалол меҳнатимиз ва пешона теримиз билан бу қийинчиликларни мардонавор енгмоқдамиз. Чопиқчилар, сувчилар, механизаторлар зўр ғайрат кўрсатиб ишлашди. Кунларни тунларга улаб пахтазордан нари жилмадик. Меҳнатимиз зое кетмади. Совхозимиз далаларида ҳосил чўғи бирмунча яхши. Биз август ойини ҳам ҳосил тўплашда зарбдор ой деб эълон қилганмиз. Мақсадимиз ҳар гектар ердан ўртача 40-45 центнердан «оқ олтин» етиштиришдир.

Тўққизинчи беш йилликни республикамиз бўйича машиналарда 3 миллион тонна пахта териш билан якунлашдек шарафли вазифа зиммамизга юкланган экан, биз бунинг уддасидан албатта чиқамиз. Совхозимизда механизаторлар мусобақасини кенг қанот ёздирамиз. Ҳар биримиз тежамкорлик билан иш тутиб, кўп ва юқори сортли пахта етиштириш учун куч-ғайратимизни сафарбар этамиз.

Аҳмад ҲАМРОЕВ,
Ромитан районидаги «Ромитан» совхозининг Ленин орденли механик-ҳайдовчиси.

ПАХТА ТЕРИМИ БОШЛАНДИ

ФАРҒОНА, 22 август. (ЎзТАГ мухбири). Дастлаб чигит экилган майдонларда пахтани танлаб териш бошланди. Киров районидаги «Искра» колхозининг деҳқонлари пахта теримига биринчи бўлиб киришдилар. Сув танқислигига қарамай пахта майдонларида 40 центнерлик «оқ олтин»дан дарак берувчи ҳосил етилмоқда. Турсуной Собирова, Ниёзми Аҳмедов, Сайфуддин Қўчқоров бошлиқ илғор бригадалар ҳар гектар ердан 50 центнердан ҳосил йиғиштириб олишга қарор қилдилар.

Тошлоқ, Қува ва бошқа районлардаги колхоз ҳамда совхозларда ҳам пахтани танлаб теришга киришилди.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Қорақалпоғистон АССР саноати ходимлари КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб, маҳсулотни реализация қилиш ва энг муҳим буюмларнинг кўпчилигини ишлаб чиқариш саккиз ойлик планини муддатидан илгари бажардилар.

Саноат корхоналари август ойининг охиригача қўшимча равишда 12 миллион сўмлик маҳсулотни реализация қиладилар.

* * *

Самарқанд областидаги саноат корхоналарининг коллективлари КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун Бутуниттифоқ мусобақасига қўшилиб, маҳсулотни реализация қилиш юзасидан беш йилликнинг якунловчи йили саккиз ойлик планини муддатидан илгари, 21 августда бажардилар.

Ой охиригача пландан ташқари 28 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинади.

* * *

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигига қарашли саноат корхоналарининг коллективлари КПСС XXV съездини муносиб кутиб олишга тайёрланиб, 22 августда маҳсулотни реализация қилиш саккиз ойлик планини бажардилар.

Саккиз ой мобайнида пландан ташқари 40 миллион сўмликдан зиёд маҳсулот реализация қилинади. (ЎзТАГ).

ДОН — ДАВЛАТГА

Республика областларида дон тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 23 августгача бўлган МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — мавсум бошидан буён; иккинчи стун — бир кунда (планга нисбатан процент ҳисобида).

Қашқадарё	55,7	1,1
Андижон	52,6	4,7
Фарғона	41,3	3,9
Сурхондарё	36,1	2,3
Наманган	26,3	1,7
Бухоро	20,9	0,9
Самарқанд	13,3	—
Тошкент	11,2	0,4
Сирдарё	2,1	1,6
Жиззах	1,2	0,3
Хоразм	—	—
ҚҚАССР	—	—
Республика бўйича:	18,2	1,0

ЎЗБЕКИСТОН БИЛАН ТАНИШИШ

СССР ташқи савдо министрлигининг таклифи билан мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Шри Ланка республикасининг ташқи ва ички савдо министри Т. Б. Иллангаратне Ўзбекистон бўйлаб сафарини тугаллади.

Т. Б. Иллангаратне ва унинг ҳамроҳлари Тошкентдан ташқари Самарқандга ҳам бориб, шаҳарнинг ҳаёти билан танишдилар ва унинг тарихий ёдгорликларини кўздан кечирдилар. (ЎзТАГ).

РУМИНИЯ ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ШАРАФИГА

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ҳукумати 22 августда Катта Кремль саройида Руминия Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий ижроия комитетининг аъзоси, Руминия Социалистик Республикаси ҳукуматининг Бош министри М. Мэнеску бошчилигидаги Руминия Социалистик Республикаси ҳукумат делегацияси шарафига нонушта зиёфат берди.

Зиёфатда А. Н. Косигин билан М. Мэнеску дўстона қадаҳ кўтариб нутқ сўзладилар. (ТАСС).

А. Н. КОСИГИН М. МЭНЕСКУ БИЛАН УЧРАШДИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Руминия Социалистик Республикаси Миллий кўргазмаси очилиши муносабати билан Москвага келган Руминия Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий ижроия комитетининг аъзоси, Руминия Социалистик Республикаси ҳукумати Бош министри М. Мэнеску билан 22 августда Кремлда учрашди.

Дўстона вазиятда ўтган суҳбат давомида Совет Иттифоқи ва Руминия Социалистик Республикаси халқ хўжалигини ривожлантириш беш йиллик планлари қандай бажарилаётганлиги тўғрисида бир-бирларига ахборот беришди. Яқин беш йилликда халқ хўжалик планларини координациялаш ва социалистик иқтисодий интеграциялаш комплекс программасини бажариш соҳасида Совет—Руминия ҳамкорлигини ривожлантиришнинг муҳим масалалари, шунингдек ҳар икки томонни қизиқтирувчи бошқа масалалар муҳокама қилинди. (ТАСС).

РУМИНИЯ ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ЖЎНАБ КЕТДИ

«Бугунги Руминия» миллий кўргазмаси очилиши муносабати билан Руминия Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий ижроия комитетининг аъзоси, Руминия Социалистик Республикаси ҳукуматининг Бош министри М. Мэнеску бошчилигида Москвага келган ҳукумат делегацияси 22 августда ватанига жўнаб кетди.

Делегация составида министрлардан Б. Алмэшан, И. Аврам, Н. Агаки, Н. Ионеску бор эди.

Руминия Социалистик Республикаси ва СССРнинг давлат байроқлари билан безатилган Шереметьево аэродромида делегацияни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. А. Лесечко, СССР министри В. Д. Шашин, СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, КПСС Марказий Комитети бўлим мудирининг ўринбосари О. А. Чуканов, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

Кузатиб қолувчилар орасида Руминия Социалистик Республикасининг СССРдаги элчиси Г. Бадрус бор эди. (ТАСС).

ЎСИМЛИКЛАРНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШГА БАҒИШЛАНГАН КОНГРЕСС ОЧИЛДИ

22 августда Москвада ўсимликларни муҳофаза қилишга бағишланган VIII халқаро конгресс очилди. Конгресснинг ишида 54 мамлакатнинг олимлари қатнашмоқда. Ўсимликларни муҳофаза қилиш — қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни ўстириш, инсониятнинг ҳаётий ресурсларини кўпайтиришнинг муҳим омилларидан биридир.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР қишлоқ хўжалик министри Д. С. Полянский конгрессни очиб, Совет ҳукумати номидан, шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев номидан делегатларни табриклади ва уларнинг муваффақиятли иш олиб боришларини чин кўнгилдан тилади.

Конгресс қатнашчилари биринчи мажлисда СССР қишлоқ хўжалик министрининг ўринбосари А. А. Гольцовни мазкур сессиянинг раиси қилиб сайладилар.

Аввалги — VII конгресснинг раиси Ж. Бюстаре (Франция), Москва шаҳар Совети раисининг ўринбосари В. И. Коновалов, В. И. Ленин номидаги қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг президенти П. П. Лобанов делегатларни табрикладилар.

Конгресс ишида СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари З. Н. Нуриев, КПСС Марказий Комитети қишлоқ хўжалик бўлими мудирининг ўринбосари И. К. Капустян қатнашмоқдалар. (ТАСС).

ФЕРМАЛАРГА ОЗУҚА ЗАПАСЛАРИ

СССР Марказий статистика бошқармасининг маълумотларига кўра, 18 августгача мамлакатда 60,2 миллион гектар ердаги беда ва табиий ўтлар ўриб олинган. 37,5 миллион тонна пичан — планнинг қарийб учдан икки ҳиссаси тайёрланган.

Россия Федерациясининг хўжаликларида 19,3 миллион тонна — планнинг 58 проценти миқдорида пичан ғарамлаб қўйилди. Украина колхоз ва совхозларида икки миллион тоннадан зиёд пичан қишга ғамлаб қўйилди. Белоруссия қишлоқларининг меҳнаткашлари бу ишни тез суръатлар билан олиб бормоқдалар. Бу ерда 1.3 миллион тонна — ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан икки баравар кўп пичан ғамлаб қўйилган.

Траншеялар ва минораларга 43,8 миллион тонна — мўлжалдаги миқдорнинг қарийб тўртдан уч ҳиссасича келадиган сенаж бостирилган. Тожикистон, Арманистон ва бошқа баъзи республикаларнинг хўжаликлари пландан ташқари сенаж тайёрлашяпти.

Колхоз ва совхозларда тахминан 6 миллион тонна похол ва бошқа дағал ем-хашак запаслари тайёрланди. Умуман мамлакатда 45,7 миллион тонна, яъни планнинг 42 проценти миқдорида дағал ем-хашак тайёрланди. Силос бостириш суръатлари ҳам жадаллашмоқда. Ҳозиргача 30 миллион тонна — ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан бир ярим баравардан зиёд силос акт билан қабул қилинди. Белоруссия, Латвия, Қозоғистонда шу [illegible]лар бошлаб юборилди.

Ўт талқони тайёрлайдиган агрегатлар тўла нагрузка билан ишлаяпти. 2,9 миллион тонна— планнинг 70 проценти миқдорида ўт талқони тайёрлаб қўйилди. (ТАСС).

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

ОЗУҚА МЎЛ БЎЛСИН

Озуқа тайёрлашнинг якунловчи даври бошланди. Чорва молларнинг тўқ қишловини таъминлаш мақсадида барча куч ва воситаларни сафарбар этиш лозим.

Республикадаги айрим районларда бу йил зарур миқдордаги концентратлашган озуқалар запасини вужудга келтириш имконияти бор. Концентратлашган озуқа етмаган қисмининг ўрнини дағал озуқалар— пичан, сенаж, силос, ўт уни запасларини кўпайтириш, сабзавотчилик ва полиз экинлари чиқиндиларидан фойдаланиш ҳисобига тўлдириш зарур.

Озуқа тайёрлашда банд бўлган техникадан рационал фойдаланиш ҳақида ғамхўрлик қилиш муҳим аҳамиятга эга. Биронта ҳам силос, маккажўхори ўрадиган комбайн, озуқа тайёрлайдиган агрегат, озуқани ташишда ишлатиладиган автомашина ва тележка бекор турмаслиги керак.

Энг яхши коллективларнинг илғор тажрибасини дадилроқ жорий этиш даркор.

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг маълумотларига қараганда 18 августгача колхоз ва совхозлар такрор ўришни ҳам ҳисобга олганда 785 минг гектар майдондаги бедани ўриб олганлар. Сенажни ҳам бирга қўшиб ҳисоблаганда 3 миллион 260 минг тонна ёки планга нисбатан 81,6 процент дағал озуқа тайёрланган. 1 миллион 563 минг тонна ёки планга нисбатан 87,5 процент сенаж, 996,8 минг тонна ёки планга нисбатан 31,5 процент силос бостирилган, 54,5 минг тонна ёки планга нисбатан 46,8 процент витаминли ўт уни тайёрланган.

Юқоридаги маълумотлардан кўриниб турибдики, сенаж, силос бостириш, дағал озуқа тайёрлаш, витаминли ўт уни ишлаб чиқариш планлари ҳали бажарилгани йўқ. Яна кўп миқдорда пичан, сенаж, силос ва бошқа хил озуқалар жамғариш зарур.

Пахта йиғим-теримини оммавий равишда бошлаш вақти яқинлашмоқда. Шу сабабли озуқа тайёрлаш ва силос бостириш суръатини кучайтириш лозим. Озуқа тайёрлаш ишини янада кўпроқ қатъият билан олиб бориш, маккажўхорини қисқа муддатда ўриб-йиғиб олиш зарур. Тайёрланган озуқани чорва моллар қишлайдиган жойларга ўз вақтида ташиб келтириш зарур. Тайёрланган барча озуқани қатъий ҳисобга олиш ва уни тежаб-тергаб сарфлаш ҳам муҳим аҳамиятга эга.

Тажриба иш яхши ташкил қилинганлигига тааллуқли кўпгина мисоллардан далолат беради. Андижон областининг озуқа тайёрловчилари дағал озуқа тайёрлаш планини 117,8 процент, бедадан сенаж бостириш планини 102,8 процент бажардилар, маккажўхорини ўриш ва силос бостиришни муваффақиятли давом эттирмоқдалар, витаминли ўт уни тайёрлашни йўлга қўйганлар. Шаҳрисабз, Фориш, Дўстлик, Вобкент, Ромитан, Қарши, Янгиқўрғон, Ленин Йўли, Боғот районлари дағал озуқа тайёрлаш топшириғини бажардилар. Кўпчилик хўжаликлар ва районлар етарли миқдорда пичан жамғардилар, сенаж бостириш ва витаминли ўт уни тайёрлаш планларини бажардилар.

Аммо ҳамма жойда ҳам аҳвол ана шундай яхши деб бўлмайди. Масалан, Самарқанд областида пландаги 564 минг тонна ўрнига фақат 401 минг тонна дағал озуқа тайёрланган ва бу соҳадаги план энди 71,2 процент бажарилган. Сенаж бостириш планини бажариш учун яна 60 минг тоннадан зиёд ана шу хил озуқа тайёрланиши лозим. Областдаги хўжаликларнинг ҳаммаси ҳам мавжуд резервлардан фойдаланаяпти деб бўлмайди. Областда бир ҳафтада ўрта ҳисобда 7-8 минг тонна сенаж бостириляпти, кейинги ҳафтада эса атиги 5,7 минг тонна сенаж бостирилган. Суръат ана шу зайлда давом этаверса планни бажариш учун яна қарийб ўн ҳафта вақт талаб этилади.

Қорақалпоғистон АССР дағал озуқа тайёрлаш планини 58,5 процент бажарди. Фарғона, Наманган ва Хоразм областлари ҳам бу соҳада орқада қолмоқдалар. Умуман Бухоро областида дағал озуқа тайёрлаш плани 83,5 процент, Ғиждувон районида эса атиги 52 процент, Навоий районида 63 процент, Шофиркон районида 70 процент, Свердлов районида 71 процент бажарилган. Томди районининг хўжаликлари дағал озуқа тайёрлаш соҳасида айниқса орқада қолмоқдалар.

Пахтакор, Жиззах. Ғаллаорол, Бахмал районларида озуқа тайёрлаш яхши ташкил этилмаган. Бу районлар озуқа тайёрлаш топшириғини фақат 58-66 процент ўртасида бажарганлар. Ғузор, Деҳқонобод, Беруний, Мўйноқ, Ленинобод, Тўрткўл, Чуст, Наманган, Косонсой, Задарё, Иштихон, Пахтачи, Хатирчи, Пастдарғом, Шеробод, Гагарин, Бойсун, Ховос, Гулистон, Боёвут, Оржоникидзе. Пискент, Ленинград, Қува, Ўзбекистон, Фарғона, Олтиарик, Гурлан, Қўшкўпир, Хива ва бошқа айрим районларда озуқа тайёрлаш суръатини сезиларли даражада кучайтиришга эришилмади.

Тайёрланаётган озуқанинг сифатини ҳам эсдан чиқариш ярамайди. Сенаж, силос бостириш ва витаминли ўт уни тайёрлаш технологиясига риоя қилиниши устидан қаттиқ контроллик олиб бориш зарур. Озуқанинг таркибида оқсил ва бошқа тўйимли моддалар бўлиши муҳим аҳамиятга эга. Витаминли ўт уни қимматли концентрат озуқа ҳисобланади. Бироқ, шунга қарамай, Хоразм областида витаминли ўт уни тайёрлаш плани энди 18,3 процент, Жиззах областида 14,1 процент, Сирдарё областида 34,6 процент бажарилган. Қорақалпоғистон АССРда ҳаммаси бўлиб 1072 тонна ёки планга нисбатан 7,1 процент миқдорида витаминли ўт уни тайёрланган. Автоном республикада витаминли ўт уни тайёрловчи мавжуд 34 та «АВМ» маркали агрегатдан фақат 7 таси ишлатилмоқда. Ҳар бир агрегат билан ўрта ҳисобда 153 тоннадан ўт уни тайёрланган. Озуқани донадор қилишда ишлатиладиган мавжуд 13 та агрегатдан фақат биттаси ишлатилмоқда. Дағал озуқа ва биринчи навбатда қамиш ҳамда шоли похолидан фойдаланган ҳолда чорва моллар учун жуда яхши озуқа тайёрлаш мумкин. Юқоридаги агрегатлардан максимал даражада фойдаланиш ҳақида ўйлаб кўриш ва шолини ўриш бошланган вақтдан эътиборан унинг похолини пресслашни ташкил этиш лозим. Шоли похолидан юзлаб тонна донадор озуқа тайёрлаш мумкин.

Қашқадарё областида силос бостириш яхши ташкил этилган. Бу областда ҳозиргача чуқурларга 128 минг тонна силос кўмилди ва бу соҳадаги план 54,3 процент адо этилди. Силос бостириш плани Тошкент, Андижон ва Наманган областларида 40 процентдан ортиқ адо этилди. Бухоро, Жиззах ва Самарқанд областларида эса силос бостириш жуда суст боряпти. Бу областларда силос бостириш суръатини кучайтириш зарур. Бостирилаётган силоснинг сифатини яхшилаш ва озуқанинг нобуд бўлишини камайтириш мақсадида карбамиддан фойдаланиш мақсадга мувофиқдир.

Ўтказилган текшириш шуни кўрсатдики, республикадаги кўпгина колхоз ва совхозларда ўтган йилдан қолган дағал озуқа бор. Уни қатъий ҳисобга олиш даркор. Озуқани қайта ишлаш учун озуқа цехлари, машиналар ва ускуналарни тайёрлаш керак.

Озиқ-овқат қолдиқлари, шунингдек қайта ишловчи озиқ-овқат саноатининг чиқиндилари чорва моллар, айниқса чўчқалар учун озуқанинг каттагина резерви ҳисобланади. Ундан максимал даражада фойдаланиш зарур.

Ҳар бир фермада етарли миқдорда сифатли озуқа бўлиши — тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилида чорвачилик маҳсулотлари етиштириш планларини бажариш ва келгуси беш йилликда чорва молларининг туёқ сонини янада ўстириш ҳамда чорвачиликнинг маҳсулдорлигини оширишнинг асосий шарти ҳисобланади. Мана шу туфайли бу муҳим участкага барча партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари, хўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассисларининг эътиборини жалб этиш зарур.

КПСС XXV СЪЕЗДИГА ҚАНДАЙ ТАЙЁРГАРЛИК КЎРЯПСИЗ?

ЗАФАР ТАШКИЛОТЧИЛАРИ

Якунловчи йил учун колхозимиз бўйича олинган мажбурият катта. 1195 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» етиштирилади. Беш йиллик пахта топшириш плани шу йилнинг 15 сентябрдаёқ бажарилади.

Ушбу сатрлар колхозимиз коммунистларининг яқинда бўлиб ўтган партия йиғилишида тилга олинди. Дарҳақиқат, тўққизинчи беш йиллик, айниқса якунловчи йил колхозимиз ишлаб чиқаришида чуқур из қолдиряпти. Шу беш йил давомида пахта ҳосилдорлиги гектар бошига 26,6 центнердан 40 центнерга етади. Бунга биз экин майдонларини кенгайтирмаган ҳолда эришаётирмиз.

Қисқа вақт ичида пахта ҳосилдорлигини кескин ошириш ташаббусини даставвал коммунистлар бошлашган эди. Бу ташаббус кенг қанот ёйди. Ҳосилдорликни ошириш эндиликда ҳар бир деҳқоннинг мақсади, кундалик режасига айланган.

Сафига 137 коммунистни бирлаштирган партия комитети ҳам ўз фаолиятини шу асосда қайта қуриб, дала меҳнаткашларини ана шу ишга сафарбар этмоқда. Бошланғич партия ташкилоти ва колхоз правлениеси ҳамкорликда ҳосилдорликни ошириш тадбирларини белгилаб чиқишди. Барча имконият ва резервлар ҳисобкитоб қилинди. Алмашлаб экишни тўла жорий қилиш, ғўза агротехникасига қатъий амал этиш, пахтачиликни комплекс механизациялаш, деҳқончилик маданиятини юксалтириш ва бу ишларда энг аввало коммунистларнинг шахсий масъулиятини кучайтириш, уларнинг авангардлиги ва ташаббускорлигини таъминлаш, партия ташкилотининг роли ва жанговарлигини янада ошириш ана шу тадбирларда муҳим ўрин олди.

Коммунистлар ишбошилик қилаётирлар. Мавсумий ишларда сифат учун кураш уларнинг асосий диққат-эътиборида бўлмоқда. Коммунист Комилжон Умаров бошлиқ бригада аъзолари 65 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 55 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олди. Колхоз партия ташкилоти ва кейинроқ область партия комитети бюроси қуйидан бўлган бу ташаббусни маъқуллади. Коммунист Абдукарим Мавлонов ва Турсунхўжа Мансуровлар пахтачиликни комплекс механизациялаштириш ташаббускори бўлиб чиқдилар. Бу ташаббус ҳам яхши самаралар бермоқда.

Колхозимиз меҳнат аҳли ғўза парваришини кучайтириш билан бирга пахта йиғим-теримига ҳам пухта тайёргарлик кўрмоқда. Хирмонлар, дала йўллари мавсумга тахт қилиб қўйилмоқда. Терим машиналари ва транспорт воситалари тезкорлик билан ремонт қилинаётир. Бу йил ҳар бир механизатор ғўзасини ўзи парвариш қилган карталарда пахта теради. Бу эса уларни дала ишларини сифатли бажаришга ундайди, масъулиятини оширади.

Ҳосилнинг дастлабки нишоналари олинган юксак мажбурият даражасида мўл ҳосил етиштирилаётганини кўрсатмоқда. Шубҳа йўқки, колхозимиз аъзолари бу йил 1195 гектар майдондан 4780 тонна «оқ олтин» топшириб, берган ваъдалари уддасидан албатта чиқадилар ва КПСС XXV съездини муносиб кутиб оладилар.

Ҳ. МАМАДАЛИЕВ,
Норин районидаги Энгельс номли колхоз партия комитети секретари.

ТАШАББУС ҚАНОТИДА

Йилдан йилнинг фарқи бор. Аммо якунловчи йилнинг салмоғи бошқача. КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани авж олдираётган фирма ишчилари тўққизинчи беш йиллик охиригача пландан ташқари 2 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга қарор қилдилар. КПСС Марказий Комитети 1975 йил апрель Пленуми қарорлари асосида корхона партия ташкилотининг вазифалари муҳокама қилинган партия йиғилишида аввалги мажбуриятни қайта кўриб чиқиб, янги, юксак марралар белгиладик. Йил охиригача планга қўшимча 6 минг дона пальто ишлаб чиқарилади, 76 та янги модель ўзлаштирилади. Шу йилнинг ўзида фирма маҳсулотининг 8 тури давлат Сифат белгисига тақдим этилади.

Корхона коммунистлари янги резервларни топиб, ишга тушириш асосида меҳнат унумдорлигини ошириш ва ишлаб чиқариш самарадорлигини таъминлаш ташаббусини бошладилар. Тежамкорлик ва иқтисод қилиш режими, иш вақтидан омилкорлик билан оқилона фойдаланиш социалистик мусобақанинг асосий шарти қилиб қўйилди. Кам чиқим қилиб фақат аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш ҳар бир тикувчининг шиори бўлиб қолди. Бу шиор меҳнат коллективи ишининг мазмун ва маромини белгилаб бермоқда.

Биз тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилида меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқаришни анча кўпайтирамиз. Барча кийим-кечакларнинг юқори категорияли бўлишига эришамиз, жами маҳсулотнинг камида 20 процентини давлат Сифат белгиси билан чиқарамиз. Ҳозир партия ташкилотининг фаолияти, барча коммунистларнинг диққат-эътибори олинган мажбуриятнинг ана шу шартларини изчиллик билан бажаришга қаратилмоқда.

Коммунистлар партиямиз съездини муносиб кутиб олиш учун бошланган мусобақада пешқадамлик қилиш билан бирга унинг илҳомбахш ва ташкилотчи кучи ҳам бўлмоқдалар. Ҳар бир коммунист ўзи ишлаётган бригада ва участкада меҳнат коллективининг авангарди бўлмоқда. Шу кунгача 320 киши тўққизинчи беш йиллик юзасидан олган шахсий мажбуриятини бажарди. Ўн киши ўнинчи беш йиллик топшириғини уддалаш арафасида турибди. Уларнинг кўпчилиги ташаббускор ва ташкилотчи коммунистлардир. Шулардан тикувчи М. Пўлатова куни кеча партия ташкилотига келиб 1980 йил планини ҳам уддалаганлиги тўғрисида рапорт берди ва КПСС XXV съезди очиладиган кунгача яна камида бир ярим йиллик план-топшириқни бажаришга қарор қилганлигини айтди. Н. Гнеушева бошлиқ бригада маҳсулотни фақат ўз сифат тамғаси билан ишлаб чиқариш ташаббусини бошлади. Фирма партия ташкилоти бу ҳар икки коммунистнинг ватанпарварлик ташаббусини маъқуллаб, корхонадаги барча ишчилар ўртасида кенг ёймоқда.

Якунловчи йилнинг иккинчи ярми яхши бошланди. Ўтган ойларда фирма коллективи катта зафар қучди. Пландан ташқари 1 миллион 600 минг сўмлик кийим-кечак реализация қилинди. Фирма меҳнат аҳли эришилган ютуқларни янада мустаҳкамлаб якунловчи йил план-топшириқларини тўла ва ошириб бажариш учун социалистик мусобақани янада кенг қулоч ёйдиради. Коммунистлар ана шу курашда ҳар вақтдагидек юксак онглилик ва ижодий активлик намунасини кўрсатадилар, КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун мусобақанинг олдинги марраларида борадилар.

Л. ОРЛОВА,
Тошкент «Қизил тонг» фирмаси бошланғич партия ташкилотининг секретари.

Тошкент шаҳридаги «Ўзбекистон 50 йиллиги» тикувчилик фабрикасининг 1-филиали янги ўқув йилига атаб болалар учун бежирим кийимлар тайёрламоқда. Фабриканинг 7-цехи илғор ишчиларидан Лида Новаликина (юқоридаги сурат) ҳар куни тикилаётган 150-170 костюм-шимга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшмоқда. Шу цехнинг илғор тикувчиси Дилором Алимова (пастдаги сурат) 1976 йилнинг охирги ойи ҳисобига меҳнат қилмоқда.

А. Тўраев фотолари.

СОВЕТЛАР ФАОЛИЯТИ

ҲАР БИР ГЕКТАР ҲИСОБДА

БУХОРО, 22 август. (ЎзТАГ). Бухоро районидаги Работқалмоқ қишлоқ Совети депутатларининг ташаббуси билан кейинги вақтларда 614 гектар ер қишлоқ хўжалик оборотига киритилди. Қарийб 200 гектар майдондаги суғориш тармоқлари созлаб қўйилди, шунча гектар ер эски тут дарахтларидан тозаланди.

Қишлоқ Советининг қишлоқ хўжалиги бўйича доимий комиссияси «Маданият» колхозида ва бошқа хўжаликларда узун коллекторларнинг кўпайишига, ерларнинг мелиорация ҳолати яхшиланишига эришди.

Қишлоқ Совети қишлоқ ва посёлка Советларининг «Ернинг қадрига етайлик ва уни асрайлик» шиори остида ўтган Бутуниттифоқ йўқламасининг учинчи турида голиб чиқди.

ХОРАЗМ НОВАТОРЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

УРГАНЧ, 21 август. (ЎзТАГ). Хоразм рационализаторлари тўққизинчи беш йиллик учун олинган социалистик мажбуриятларни муддатидан илгари бажардилар. Новаторларнинг қарийб тўрт минг таклифи ишлаб чиқаришга жорий қилинди. Бунинг натижасида беш миллион сўмдан ортиқ маблағ тежалди. Беш йилликнинг охиригача бу рақам олти миллион сўмгача кўпаяди.

Область касаба союзлари Совети ва ихтирочилар ҳамда рационализаторлар жамиятининг область Совети новаторлар ижоди кўрик ва конкурсларини ўтказмоқдалар, меҳнат коллективларининг рационализаторлик ишидаги ютуқларини тасвирловчи эстафета — альбомларни чиқармоқдалар.

КЎП БОЛАЛИ ОНАЛАРГА МУКОФОТЛАР

СССР Олий Совети Президиумининг 1975 йил 18 августдаги Фармонига биноан Ўзбекистон ССРда истиқомат қилувчи ўн ва ундан кўп бола туғиб тарбиялаган 442 нафар кўп болали оналарга «Қаҳрамон она» фахрий унвони берилди. Уларга «Қаҳрамон она» ордени ва СССР Олий Совети Президиумининг ёрлиғи топширилади.

(ЎзТАГ).

«Космос-756» парвозда

1975 йил 22 августда Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-756» учирилди.

Йўлдош ичига космик фазони тадқиқ этишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган.

Аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координациялаш-ҳисоблаш маркази олинган маълумотларни ишлаб чиқмоқда. (ТАСС).

Бизнинг суҳбат

ПАХТАКОР ВА ШИФОКОР

Республикамиз меҳнаткашлари ҳаётида энг қизғин, масъулиятли ва долзарб дамлар бошланди. Каттадан-кичикнинг ўй-фикри пешона тери билан етиштирилган «оқ олтин»нинг бир граммини ҳам нес-нобудсиз йиғиштириб олишга қаратилган. Бу умумхалқ ҳашарига саломатлик посбонлари ҳам ўз ҳиссаларини қўшишга аҳд қилдилар. Шу муносабат билан мухбиримиз Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрининг биринчи ўринбосари Қ. Тўлагановдан министрлик ишлаб чиққан тадбирлар хусусида гапириб беришни илтимос қилди.

— Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Республика колхозлари, совхозлар ва тайёрлов пунктларини 1975 йилги пахта ҳосилини териш ва тайёрлашга ҳозирлаш тўғрисида»ги қарори Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг, соғлиқни сақлаш органлари ва муассасаларининг диққатини колхозчиларга, совхоз ишчиларига ва пахта йиғим-терим билан банд бўлган бошқа касб эгаларига намунали медицина хизмати кўрсатишга оид тадбирлар ишлаб чиқиб, амалга оширишга қаратди.

Ушбу қарор асосида министрлик тадбирларнинг комплекс планини ишлаб чиқди. Махсус буйруқ билан пахтакорларга медицина хизмати кўрсатиш бўйича республика штаби тузилди. Унинг составига министрлик коллегиясининг аъзолари, бошқармалар, медицина олий ўқув юртлари ва илмий-тадқиқот институтларининг раҳбарлари, шунингдек, область соғлиқни сақлаш бўлимларининг мутахассислари кирди.

Пахта йиғим-теримининг бутун даври давомида муҳим ташкилий-методик ва консультация ёрдами кўрсатиш мақсадида областларга Тошкент, Самарқанд, Андижон шаҳарларидан, шунингдек, республиканинг область марказлари ва шаҳарларидан қарийб икки мингга яқин профессор, фан докторлари ва кандидатларини, илмий ходимлар ва малакали врачларни юбориш кўзда тутилмоқда.

Булардан ташқари Тошкент ва Самарқанд шаҳарларидан Сирдарё ва Жиззах областларига зарур аппаратуралар билан жиҳозланган ўттизта ихтисослаштирилган врачлар кўчма бригадаси юбориш мўлжалланмоқда.

Барча район марказларида ва совхозларда ихтисослаштирилган консультация бригадаси ташкил этилади. Булар 9-12 мутахассисдан иборат бўлиб, уларга тез консультация ёрдами кўрсатиш учун махсус автотранспорт бириктирилган. Бундай бригадалар республиканинг 128 та районга хизмат қилади. Барча даволаш муассасаларига, биринчи навбатда, зарур бўлиб қолган тақдирда қишлоқ меҳнаткашлари ва пахта йиғим-теримида қатнашаётган кишилар ётқизилади.

Республика санитария авиация станцияси ва уларнинг областлардаги бўлимлари чақириқ бўйича кеча-ю-кундуз самолёт ва вертолётлар билан хизмат кўрсатади.

Пахтакорларга дори-дармонлар етказиб бериш ишлари билан юздан ортиқ кўчма дорихона автолавкалари банд бўлади. Республика дорихоналар Бош бошқармаси йўли билан, айниқса, олис районларга юз мингга яқин универсал аптечкалар жўнатилди. Булар механизаторлар ва дала шийпонлари учун мўлжалланган. Оналар ва болалар учун эса ўн минг аптечка юборилди.

Ҳозирги вақтда барча колхоз ва совхозлардаги дала шийпонлари юқорида айтиб ўтилган аптечкалар билан таъминланди. Бундан ташқари қишлоқ меҳнаткашларига сифатли ичимлик сув, иссиқ овқат ва бошқа истеъмол маҳсулотлари етказиб бериш учун барча шарт-шароитлар яратилди.

Азамат пахтакорларнинг болаларига айниқса катта эътибор бериляпти. Жойларда беш мингта доимий ва ўттиз мингта мавсумий болалар боғча ва яслилари ташкил этилди. Уларга намунали хизмат кўрсатиш мақсадида 2 минг 50 врач, педиатр ва уч минг нафар ҳамшира, махсус медицина ходимлари жалб этилади.

Болаларни сутли маҳсулотлар билан таъминлаш учун 388 та колхозлар ва совхозларо сут ошхоналари, 23 та тарқатиш пунктлари мавсумга шай қилиб қўйилди. Барча болалар боғча ва яслиларида кичкинтойларни иссиқ овқат билан таъминлаш мақсадида тегишли чора-тадбирлар ишлаб чиқилди.

Ғўзага химиявий ишлов бериш билан банд бўлган барча шахсларга медицина-санитария хизматини уюштириш ва амалий ёрдам кўрсатиш устидан назорат ўрнатиш мақсадида барча областларга республика даволаш-профилактика муассасаларида махсус тайёргарликдан ўтган 26 нафар врач юборилиши кўзда тутилмоқда.

Санитария-эпидемиология хизмати органлари жойларда текширув ишларини бошлаб юбордилар. Мақсад — пахта йиғим-теримига жалб этилган аҳолини сифатли ичимлик сув билан таъминлашдан иборат. Улар, шунингдек, дала шийпонларининг тайёргарлигини, улардаги мавсумий болалар яслиларини текширадилар ва ёрдам кўрсатадилар.

Район СЭСлари лабораториялари хўжалик-ичимлик мақсадлари учун ишлатиладиган сувнинг сифати устидан назорат олиб борадилар.

Профилактика дезинфекцияси бўлими ходимлари барча дала шийпонларини ва пахта йиғим-теримига жалб этиладиган шаҳарликлар учун ажратилган жойларни кўздан кечириб чиқдилар, дезинфекция воситалари билан етарли даражада таъминладилар ва бошқа тадбирлар ўтказдилар. Стационар ҳаммомлардан ташқари 145 та кўчма дезинфекция камераларн хизмат кўрсатади.

Барча область, шаҳар, район санитария маорифи уйи бош врачларига ичак-ошқозон касалликлари, жароҳатланиш ва заҳарли химикатлардан заҳарланиш профилактикаси бўйича санитария-тушунтириш ишларини янада яхшилаш ва кучайтириш тавсия этилди.

Республика медицина ходимлари пахта йиғим-терими кампанияси даврида беш йиллик планнинг бажарилишига ҳисса қўшиб, КПСС XXV съездини муносиб совғалар билан кутиб оладилар.

ИМКОНИЯТЛАР БОР, АММО...

Республикада чинни-фаянс саноатини ривожлантиришнинг айрим масалалари

Республикамизда чинни-фаянс саноати жадал суръатлар билан ривожланмоқда. Агар 1970 йили 12,4 миллион дона чинни ва кулолчилик буюмлари ишлаб чиқарилган бўлса, 1975 йили 42,5 миллиондан зиёд чинни ва 3,6 миллиондан ортиқ кулолчилик ҳамда бадиий керамика маҳсулотлари тайёрланди.

Республикамизда 1965—1975 йиллар давомида чинни-фаянс саноатини ривожлантириш учун сарфланган капитал маблағларнинг умумий ҳажми 25 миллион сўмдан ошиб кетди. Шу даврда иккита янги корхона: Самарқанд чинни ва Риштон бадиий керамика заводлари ишга туширилди. Ўрта Осиёдаги энг йирик Тошкент чинни заводи эса реконструкция қилиниб, лойиҳа қувватига эришилди.

Чинни-фаянс саноатининг ривожланиши ишлаб чиқарилаётган маҳсулот турларининг ўзгаришига ҳам олиб келди. Масалан, 1960 йили ишлаб чиқарилган хўжалик ва бадиий керамика маҳсулотларининг 60 процентини кулолчилик буюмлари ташкил қилган бўлса, 1974 йили чинни буюмларининг салмоғи 70 процентга етди.

Тўққизинчи беш йилликнинг тўрт йили давомида Ўзбекистонда чинни ва бадиий керамика буюмларини ишлаб чиқариш тез суръатлар билан ривожланишига қарамай, уларга бўлган талаб кескин ошиб кетди. Ҳозирги кунда савдо ташкилотларининг чинни маҳсулотларга талаби 60 процент атрофида қондирилмоқда, холос. Умумий овқатланиш ва бошқа корхоналар учун эса чинни буюмлар асосан СССРнинг марказий районлари (РСФСР ва УССР)дан — 2,5-4 минг километр масофадан ташиб келтирилмоқда. Иттифоқимизда ишлаб чиқарилаётган чинни маҳсулотлар жон бошига ўртача ҳисобга 1974 йилда 4 донадан, айрим иттифоқдош республикаларда, масалан, Латвия ССРда 11 донадан, Озарбайжон ССРда 7 донадан, Украина ССРда 6 донадан тўғри келган бўлса, бизнинг республикамизда эса 3 донадан тўғри келди.

Ҳозир саноатнинг бу тармоғини ҳар бир кишига ўртача 6 донадан чинни-фаянс маҳсулоти тўғри келадиган даражада кенг ривожлантириш мўлжалланмоқда.

Бизнингча, Ўзбекистонда чинни-фаянс саноатини ривожлантиришни ҳар бир кишига 10 донадан чинни буюм тўғри келадиган даражада планлаштириш мақсадга мувофиқдир. Негаки, совет кишилари моддий фаровонлиги ва турмуш маданиятининг юксалиб бораётганлиги, халқ санъатига ҳавас-иштиёқнинг ўсаётганлиги, умумий овқатланиш корхоналарининг тез суръатлар билан кўпаяётганлиги, шунингдек, КПСС Марказий Комитетининг шу йил февраль ойида қабул қилган «Халқ бадиий ҳунармандчилигини янада ривожлантириш тўғрисида»ги қарори ҳам Ўзбекистонда чинни ва бадиий керамика буюмларини ишлаб чиқаришни тез суръатлар билан ривожлантиришни тақозо қилмоқда. Бундан ташқари, республикамиз аҳолисининг ўсиш суръати йилдан-йилга тезлашмоқдаки, уни, албатта, ҳисобга олиш лозим. Агар 1959—1970 йиллар мобайнида СССР аҳолиси қарийб 16 процент кўпайган бўлса, Ўзбекистон аҳолиси 45 процент ортди ёки йиллик ўсиш суръати 3 процентни ташкил қилди. Ҳозирги кунда Ўзбекистон территориясида 13 миллион 900 минг киши истиқомат қилмоқда.

Шундай экан, аҳолининг чинни ва фаянс маҳсулотларига талабини янада тўлароқ қондириш, меҳнат ресурсларидан унумлироқ фойдаланиш, ишлаб чиқарувчи кучлар ривожини тезлаштириш учун яқин келажакда йилига 28 миллион дона чинни буюм ишлаб чиқарадиган, чинни заводи ва Жиззах, Ғиждувон, Хива, Шеробод, Косонсой каби шаҳарларда 350 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқара оладиган керамика заводлари қуришни, шунингдек, Риштон ва Тошкент бадиий керамика заводларини реконструкция қилишни кескин жадаллаштириш муҳим масалалардан бирига айланмоқда.

Республикамизда чинни ва бадиий керамика соҳасини ривожлантириш учун катта ишлар амалга оширилмоқда. Масалан, Қувасой шаҳрида 28 миллион дона чинни идишлар ишлаб чиқара оладиган чинни, шунингдек, Самарқанд шаҳрида 600 минг сўмлик маҳсулот тайёрлайдиган бадиий керамика заводлари қурила бошланди. Ўзбекистон Маҳаллий саноат министрлигига қарашли «Узместпромпроект» лойиҳа институти томонидан 1973—1975 йиллардаёқ республикамизда бадиий керамика заводлари қуриш учун лойиҳа ишлари тахт қилиб қўйилган.

Бироқ, бу тадбирлар амалга оширилган тақдирда ҳам ишлаб чиқарилган чинни буюмлар узоғи билан ҳар бир кишига 6 донадангa тўғри келади, холос. Бундан ташқари, республикамизда ишлаб чиқарилаётган чинни буюмлардан Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон ССРнинг жанубий районларига, шунингдек, чет мамлакатларга ҳам етказиб бериш мўлжалланмоқда.

Ўрта Осиё халқларининг, жумладан, Ўзбекистон аҳолисининг чинни маҳсулотларга бўлган талабини янада тўлароқ қондириш учун бизнингча, ўнинчи беш йиллик давомида республикамизда қуввати 40 миллион дона чинни буюмлар ишлаб чиқара оладиган чинни заводи, шунингдек, Маҳаллий саноат министрлигига қарашли бадиий керамика корхоналарида қуввати 3 миллион донагача хўжалик ва совғабоп буюмлар тайёрлайдиган махсус цехлар қуриш мақсадга мувофиқдир.

Бунинг учун республикамизда деярли ҳамма имкониятлар мавжуддир. Аввало, меҳнат ресурслари етарли ва тез суръатлар билан ўсмоқда. Иккинчидан, юқори малакали инженер кадрларни республика олий ўқув юртларида тайёрлаш имкониятлари бор. Учинчидан, турли хилдаги чинни ва бадиий керамика маҳсулотлари тайёрлаш учун зарур бўлган юқори сифатли хом ашёлар (каолин, дала шпати, кварц қуми, доломит, воллостанит ва бошқалар)нинг катта запаси аниқланган. Тўртинчидан эса, электр энергияси ва ёқилғи запаслари етарли.

Кези келганда шуни ҳам эслатиб ўтиш керакки, чинни-фаянс саноати корхоналарида ишчи кадрлар тайёрлашга етарли аҳамият берилаяпти, деб бўлмайди. Масалан, Қувасойдаги завод қурилаётганига 1,5 йилдан ошди. У 1976 йилнинг охирида биринчи маҳсулотини ишлаб чиқариши мўлжалланмоқда. Корхонада бир ярим мингдан ортиқ киши ишлайди. Бу ерда эса мутахассислар йўқ. Шундай экан, ҳозирданоқ зудлик билан планли равишда кадрларни тайёрлаш ишларини яхшилаш зарур. Шу билан бирга ишловчилар учун уй-жой, болалар боғчаси ва маиший хизмат кўрсатиш корхоналари қуриш лозим. Ҳозирча фақат уй-жой қуриш учун лойиҳалаш ишларигина олиб борилмоқда, холос. Бизнингча, чинни-фаянс саноати корхоналари учун ишчи кадрлар тайёрловчи ихтисослаштирилган махсус билим юрти очиш вақти етди.

Республикамиз чинни саноатини тезроқ ривожлантиришни таъминлаш ва технологик жараёнларни янада такомиллаштириш, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг таннархини арзонлаштириш учун ҳал этилиши лозим бўлган масалалардан яна бири Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикалари территорияларидаги хом ашёдан тўлароқ фойдаланишдир.

Чинни ва баъзи керамика (маҳсулотлари ишлаб чиқаришга хом ашёни СССРнинг узоқ районлари: Урал, Сибирь, Украинадан ташиб келтирилмоқда. Бу ўринда хом ашёга бўлган эҳтиёжнинг йилдан-йилга ошиб бораётганлигини ҳисобга олиш керак. Агар, 1970 йилда чинни корхоналарида хом ашёга талаб 4 минг тоннани ташкил этган бўлса, 1975 йилда 25 минг тоннадан, яқин келажакда эса яна икки баравардан зиёдроқ ошади.

Имкониятдан фойдаланиб, озроқ ҳисоб-китоб қилайлик. Ҳозир бир тонна каолинни сотиб олиш ва ташиб келтириш учун 27 сўм, кварц қуми ва дала шпати учун эса тоннасига 80 сўм атрофида пул сарфланмоқда.

Ангрен каолин кони СССРда энг йирик конлардан ҳисобланиб, унинг запаси 15 миллиард тоннани ташкил этади. Бу конлардан олинган хом ашёни саноат йўли билан қайта ишлаш натижасида керамика маҳсулотлари, шунингдек, чинни буюмлар ҳам тайёрлаш мумкин. Таҳлиллар шуни кўрсатадики, қайта ишлашдан олинган каолин концентратининг 1 тоннаси 16 сўмни ташкил этар экан. Шунинг учун ҳам республикамизда бундай хом ашёни қайта ишлайдиган корхона қуришни тезлаштириш мақсадга мувофиқдир. Тайёрланган хом ашё фақат кулоллар ва чиннисозларга қўл келмай, балки қоғоз тайёрлаш, кимё, электротехника, қурилиш саноати корхоналари учун ҳам жуда зарурдир.

Чинни ва керамика маҳсулотлари тайёрлашда ишлатилиши мумкин бўлган янги прогрессив хом ашёдан бири волластанитдир. Ўрта Осиёда 50 дан ортиқ волластанит кони бор.

Волластанитнинг асосий қисми кальций силикати бўлиб, у 1250 градус иссиқликкача чидайди. Техника фанлари кандидати З. Нуруллаев бошчилигида олиб борилган изланишлар натижасида волластанитдан юқори сифатли, физик ҳамда кимёвий нурашга чидамли, биноларга нафис безак берадиган декоратив плиткалар ва кошинлар олиш мумкинлиги исботланди. Ҳозирги кунда Ангрен керамика комбинатида хом ашё таркибига 30 процентгача волластанит қўшиб, кўпдан-кўп турли қурилиш ва бадиий керамика маҳсулотлари тайёрланмоқда.

Абу Райҳон Беруний номидаги Тошкент политехника институти силикатлар кафедрасида профессор Т. Х. Тожиев, доцент А. Х. Исмоилов ва аспирант А. Жалиловлар волластанит ҳамда Ангрен каолинидан чинни маҳсулотлар тайёрлаш мумкинлигини исботлаб бердилар. Тажриба шуни кўрсатадики, чинни маҳсулотлари тайёрлаш учун ишлатиладиган дала шпатининг 15 проценти ўрнига волластанит ишлатилса, фақат хом ашёнинг ўзидангина республика чинни саноати корхоналарида йилига 45 минг сўм, Иттифоқ бўйича эса, 2,5 миллион сўмдан ортиқроқ маблағ иқтисод қилиниши мумкин экан.

Хуллас, мавжуд имкониятлар тўла ишга солинса, маҳаллий хом ашё, электр энергияси ва ёқилғидан, шунингдек, меҳнат ресурсларидан унумли фойдаланилса, республикамизда чинни-фаянс саноатининг янада тез суръатлар билан ривожланиши таъминланади. Бу эса, аҳолининг арзон ва сифатли чинни буюмларига бўлган талабини қондириш учун замин ҳозирлайди.

Н. НОРМУҲАМЕДОВ,
Беруний номли Тошкент политехника институти доценти.

Ш. МИРЖАЛИЛОВ,
аспирант.

Тошкент область, Қуйи Чирчиқ районидаги «Москва» колхози аъзолари 500 гектар майдонга чигит экиб, гектаридан 40 центнердан ҳосил кўтариш учун курашмоқдалар. Улар ҳозиргача чеканкани тамомлаб, парваришни қизғин давом эттирмоқдалар.

Суратда: бригада бошлиғи Худойберди Холдорбеков (чапда) ва бош агроном Шомил Кибоиров баравж пахтазорда.

А. Тўраев фотоси.

ТЕРИМНИ НАМУНАЛИ ЎТКАЗАМИЗ

МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОҚОЛТИН РАЙОН СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПАХТА ЙИҒИМ-ТЕРИМИНИ ЎТКАЗИШ ЮЗАСИДАН БЕЛГИЛАГАН ТАДБИРЛАРИ

Оқолтин райони меҳнаткашлари тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилида зиммаларига катта социалистик мажбурият олишган. Якунловчи йилнинг йиғим-терим мавсуми яқинлашиб қолди. Бу мавсумнинг шиддати ҳам, масъулияти ҳам ўзгача бўлади. Чунки унда партиямизнинг XXV съезди шарафига тайёрланажак совғамизнинг мазмуни акс этади.

Бизнинг районимиз Сирдарё областининг қўриқ зонасига жойлашган бўлиб, бунда 5 та йирик пахтачилик совхози бор. Ўтган йили давлат планини ошириб бажарган бўлсак ҳам, ҳосилдорлик кўнгилдагидек бўлмади. Ҳар гектаридан 21,7 центнердан пахта йиғиб-териб олинди. Шунингдек, терим машиналарининг ўртача иш унуми ҳам бошқа районлардагига нисбатан анча паст бўлди.

Биз беш йилликнинг якунловчи йилида жонажон партиямизнинг бўлажак XXV съезди шарафига район бўйича ҳосилдорликни 30 центнерданга етказишга, она-Ватанга 65 минг тонна «оқ олтин» етказиб беришга, етиштирилган ялпи ҳосилнинг камида 90 процентини техника ёрдамида йиғиштириб олишга аҳд қилганмиз. Бунинг учун зарур бўлган барча чораларни кўраётирмиз, август ойида ғўза парваришини кучайтириш, ҳосилга ҳосил қўшиш, айни пайтда йиғим-теримга пухта тайёргарлик кўриш сингари муҳим тадбирларни муваффақиятли амалга оширишга ҳаракат қиляпмиз.

Ҳар йилдагидек бу йил ҳам қишлоқ депутатлари ана шу мардона курашларнинг олдинги сафларида бормоқдалар, юксак «оқ олтин» хирмони учун бўлаётган мардона беллашувда бошқаларга намуна бўлмоқдалар. Меҳнаткашлар депутатлари район Совети, жойлардаги қишлоқ Советлари ҳамда уларнинг кўпсонли депутатлари катта сафарбарлик ишларини олиб бормоқдалар, ишлаб чиқаришнинг барча соҳаларида бошқош бўлмоқдалар.

Якунловчи йилда энг юксак хирмон учун курашаётганлар ҳам, бу йил «зангори кема»да энг кўп пахта теришга аҳд қилганлар ҳам, йиғим-теримга пухта ҳозирлик кўриш учун олиб борилаётган кураш жабҳаларида жонкуярлик қилаётганлар ҳам тиниб-тинчимас қишлоқ депутатларимиз эканлиги айниқса кишиларни қувонтиради.

Ворошилов номли совхознинг комплекс механизациялашган бригадаси бошлиғи, район Советининг депутати, машҳур механизатор Оппоғой Рустамова бошлиқ бригада бу йил районда энг юқори ҳосил — 45 центнерлик хирмон учун курашмоқда. Оппоғойнинг ўзи эса мавсумда 500 тонна пахта теришга аҳд қилган. Область Советининг депутати Утеш Мамиева, район Советининг депутати Эргаш Бакиров, қишлоқ Советининг депутатлари Холжон Ҳасанов, Баҳор Мўминов, Турсун Раҳматов, Тофиқ Сейитумеров ўртоқлар «Партия XXIII съезди» совхозинингтина эмас, балки районимизнинг ҳам энг донгдор механизаторлари ҳисобланади. Улар беш йилликнинг якунловчи йилида 250—300 тоннадан «оқ олтин» теришга аҳд қилганлар. Бундай мисолларни жуда кўплаб келтириш мумкин.

Йилнинг ўтган даври мобайнида кўп ишлар қилинди, катта қийинчиликлар енгиб ўтилди. Энди олдинда ғоят жиддий ва масъулиятли синов даври — йиғим-терим мавсуми турибди. Ишимизнинг ютуғи эндиликда ана шу мавсумни нақадар пухта тайёргарлик билан кутиб олишимиз ҳамда уни қай даражада ўтказиб олишимизга боғлиқ.

Шуларни ҳисобга олиб биз йиғим-терим мавсумига ҳар қачонгидан ҳам пухта тайёргарлик кўрмоқдамиз. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Республика колхозлари, совхозлари ва тайёрлов пунктларини 1975 йилги пахта ҳосилини териш ва тайёрлашга ҳозирлаш тўғрисида»ги қарори эълон қилингандан сўнг биз дарҳол тегишли чораларни белгилаб олдик. Меҳнаткашлар депутатлари район Советининг 25 та бўлим ва бошқармалари бор. Уларнинг бари йиғим-терим даврига мўлжалланган тадбирларни ишлаб чиқдилар. Биз бу планларни район ижроия комитетида кўриб чиқдик. Ишлаб чиқаришга бевосита боғлиқ бўлган қишлоқ Советлари ҳам ўзларининг кенгайтирилган тадбирларини белгилаб олдилар.

МАШИНА ТЕРИМИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ

Бизнинг шароитимизда йиғим-терим тақдирини асосан механизация ҳал қилади. Ўтган йили биз етиштирилган ялпи ҳосилнинг 83 процентини машиналар ёрдамида териб олишга муваффақ бўлган эдик. Якунловчи йилда эса районимизнинг азамат механизаторлари 65 минг тонналик улкан хирмоннинг камида 90 процентини машина ва механизмлар билан бунёд этишга сўз берганлар. Шунинг учун ҳам пайкалларни машинабоп қилиб мавсумга тайёрлаш, техникани созлаш, дефолиацияни сифатли ўтказиш, механик-ҳайдовчиларнинг сафини кенгайтириш ва малакасини ошириш, ҳар бир терим машинасининг иш унумини ошириш учун барча чораларни қўллаш, йиғим-терим мавсумида механизаторларнинг унумли ишлашлари учун зарур бўлган маданий-маиший шароитларни яратиб бериш каби энг муҳим масалаларни ўз вақтида ҳал этиш — район ижроия комитети, жойлардаги қишлоқ Советларининг асосий диққат марказида турибди.

Халқимизда, иш қуролинг соз бўлса — машаққатинг оз бўлур, деган нақл бор. Мавжуд техникани юз фойиз қўлдан чиқармай туриб хотиржам ишга тушиб бўлмайди. Ўтган йили районимиз далаларида 673 та терим машинаси ишлади. Уларнинг ҳар бири билан мавсум давомида 76,4 тоннадан пахта терилган эди. Бу йил эса терим агрегатларининг сони 700 тадан ошади. Уларнинг ҳар бири билан бу йил камида 110 тоннадан «оқ олтин» териб олишга ҳаракат қиламиз, терим машиналарининг икки сменада ишлашини таъминлаймиз. Бунинг учун механизаторларнинг сафини кенгайтирамиз ва малакасини оширамиз.

Биз мавжуд терим машиналарини бу йил ҳар қачонгидан ҳам илгари пухта ремонтдан чиқардик ва мавсумга шай қилиб қўйдик. Шунингдек 172 та транспорт тракторлари, 1567 та тележка, 138 та подборшчик, 116 та ифлосланган пахтани тозалайдиган, 123 та кўрак чувийдиган, 39 та пахта юклайдиган машина ва механизмлар, агрегатларнинг ҳаммаси деярли ремонт қилиб бўлинди. Ҳозирги кунларда мутахассислар партия, совет, хўжалик органларининг назоратлари остида барча техникани сўнгги бор синовдан ўтказмоқдалар ва қайта-қайта текшириб кўрмоқдалар.

Бу йил механизатор кадрларимизнинг сафи ҳам анча кенгайди. Агар ўтган йили мавсумда 835 нафар механизатор улкан хирмон учун кураш олиб борган бўлса, бу йил улар сафига яна 262 ғайратли йигит-қиз қўшилди. Шундай қилиб районимиз механизаторларининг сафи 1073 кишидан ошиб кетди. Бу ғоят қувончли холдир. Келажакда механизаторларнинг сонини янада кўпайтирамиз. Терим агрегатининг штурвалини эса энг тажрибали «пўлат от» суворийлари қўлига топширишга эришамиз. Бу — иш суръатини оширади, терим муддатини қисқартиради, машиналарнинг иш унумини ҳамда йиғиштириб олинаётган пахтанинг сифатини яхшилашга ёрдам беради.

Терим машиналарининг ишини группа усулида ташкил этамиз. Ҳар бир группада 5-6 тадан машина бўлади ва ана шу группаларга зарур миқдорда тележкалар, терим машиналарининг шпинделларини ўз вақтида ювиб туриш учун ОДН ҳамда махсус препаратлар муҳайё қилиб қўйилади. Ҳар бир группага 2 тадан механик-слесарлар бириктириб қўйилади.

ПАХТАКОРЛАРГА МАДАНИЙ-МАИШИЙ ХИЗМАТ

Дала гвардиячиларига, йиғим-теримда қатнашадиган барча меҳнаткашларга ғамхўрликни ҳар қачонгидан ҳам кучайтириш, уларга кўрсатиладиган маданий-маиший хизматни яхшилаш — меҳнаткашлар депутатлари район Совети ҳамда қишлоқ Советларининг доимий эътиборида бўлади. Биз ҳозирданоқ бу борада қилинадиган ишларни пухта режалар асосида олиб бормоқдамиз. Шу кунгача райондаги совхозларда ҳамда Сардоба посёлкасида ҳаммаси бўлиб 6 та новвойхона бўлиб, уларда суткасига жами 3000 та нон ёпилар эди. Йиғим-терим даврида новвойхоналарнинг ишини икки сменада ташкил этамиз ва далада ишлаётганларга ҳар куни 6000 дона иссиқ тандир нони етказиб бериб турилади. Ана шу масъулиятли кампания даврида умумий овқатланиш точкаларининг савдо оборотини деярли икки баравар оширамиз. Бешта пахта қабул қилиш пунктида биттадан ошхона, чойхона ва буфет очилади, улар энг керакли маҳсулотлар билан доимий равишда таъминланиб турилади. Шунингдек барча ошхона ва буфетлардаги озиқ-овқат маҳсулотларининг ассортиментлари кўпайтирилади. Айниқса кўп истеъмол қилинадиган сут-қатиқ, гўшт, турли озиқ-овқат маҳсулотлари, минерал сув, лимонад, турли консервалар, сабзавот ва полиз маҳсулотлари кўплаб миқдорда етказиб бериб турилади. Ҳар куни уч маҳал иссиқ овқат тайёрланиши учун етарли миқдорда озиқ-овқат маҳсулотлари етказиб берилади, дала меҳнаткашларига тайёрланадиган овқатларнинг калорияси кучайтирилади ва сифати яхшиланади.

Район механизаторларига кунига 1,5-2 тоннадан сут-қатиқ маҳсулотлари етказиб берамиз. Мавжуд 32 та озиқ-овқат ва саноат моллари магазинининг иш соатини узайтирамиз.

Пахтакорларга энг яхши хизмат кўрсатиш бўйича савдо ходимлари ўртасида ўзаро мусобақа ташкил этилади ва мусобақа ғолиблари рағбатлантириб борилади. Район хўжаликларининг дала шийпонларида 32 та сотувчисиз магазин, 5 та автолавка ташкил этамиз, уларнинг кўнгилдагидек ишлаб туришини таъминлаймиз. Камёб саноат молларидан 200 та совға-салом наборини ташкил этамиз ва мусобақа ғолибларини рағбатлантириб борамиз.

Пахтакорларга медицина хизматини ҳар қачонгидан ҳам яхшилаймиз. Район санитария-эпидемиология станциясининг ходимлари барча дала шийпонларининг пахта йиғим-терим мавсумига қандай тайёрланганини текшириб чиқдилар ҳамда рейд юзасидан тегишли чоралар кўрилди. Район хўжаликларидаги барча шийпонларда санитария постлари тузилди, аптечкалар билан таъминланди. 164 та дала шийпони ва 5 та самолёт учадиган майдончаларнинг ҳар бирига биттадан шифокор бириктиб қўйилди, дала шийпонлари ва учиш майдончалари мунтазам равишда дезинфекция қилиб турилади. Йиғим-терим мавсумида ҳар бир совхозга биттадан «Тез ёрдам» группаси бириктиб қўйилади, совхозлардаги ҳар битта дала шийпонида биттадан саломатлик бурчаги ташкил этилади. Сентябрь ойигача 650 нафар ишчи ва механизатор дастлабки медицина ёрдами кўрсатиш курсидан ўтказилади ва уларнинг қўлига тегишли ҳужжат берилади. Шунингдек битта кўчма дорихона ташкил этилади.

Район хўжаликларида ҳозир 3 та ҳаммом бор. Йиғим-терим мавсумида яна 4 та кўчма ҳаммом ташкил этилади. Пахта теримида иштирок этаётган барча механизаторлар, ишчилар, меҳнаткашлар мунтазам равишда медицина кўригидан ўтказиб туриладилар.

Район маданият, кинолаштириш, маиший хизмат кўрсатиш бўлимининг ходимлари ҳам йиғим-терим мавсумига шай бўлиб турибдилар. Райондаги 4 та клуб ва Маданият уйи, «Оқолтин» ашула ва рақс ансамбли, 36 та турли хил тўгарак ўз атрофига 780 та бадиий ҳаваскорни бирлаштирган. Уларнинг бари йиғим-терим даврида пахтакорларимиз хизматида бўлишади. Шунингдек яна 6 та автоклуб ташкил этамиз, хўжаликлардаги барча шийпонларни маданият марказига айлантирамиз. Уларнинг ҳар бирида биттадан телевизор, радиоприёмникларнинг бўлишига эришамиз, кундалик газета, журналлар, шахмат-шашка билан таъминлаймиз. Пахтакорларга кино хизматини яхшилаймиз. Шу мақсадда райондаги барча кинотеатрларнинг ишини тубдан ўзгартирамиз, учта кўчма кинонинг унумли ишлашини таъминлаймиз. Райондаги барча хўжаликларнинг марказий дала шийпонларида кўчма сартарошхоналар, зарур кийим-кечакларни тикадиган ва ямайдиган, соат тузатадиган устахоналар очамиз, маиший хизмат турларини кўпайтирамиз.

ДЕПУТАТЛАР ПОСТЛАРИ

Йиғим-терим кампанияси даврида жойлардаги қишлоқ Советлари меҳнаткашлар ўртасида катта сафарбарлик ишларини олиб борадилар. Районимизда 7 та область Совети депутати, 75 та район Совети, 220 та қишлоқ Советларининг депутатлари, кўплаб халқ назоратчилари бор. Улар йиғим-терим кампаниясида фаол иштирок этиш билан бирга теримнинг суръати ва сифатини, техникадан унумли фойдаланиш, аҳолининг ишга яроқли қисмини далага тўла сафарбар этиш, далада ишлаётганларга кўрсатилаётган савдо, маданий-маиший, медицина хизматининг қандай аҳволда эканлигини назорат қилиш сингари муҳим масалалар билан шуғулланадилар. Шу мақсадда ҳозирданоқ барча қишлоқ Советларининг ижроия комитетлари зарур жойларда, депутат постларини ташкил этдилар. Масалан райондаги энг йирик Сардоба қишлоқ Советининг ижроия комитети «Партия XXIII съезди» совхозининг пахта қабул қилиш пунктида, 7-бўлимнинг марказий дала шийпонида, шунингдек 1, 6, 7-бўлимларда биттадан депутат постларини ташкил этишга қарор қилди.

Шунингдек райондаги бошқа қишлоқ Советлари ҳам жойлардаги партия, хўжалик органлари билан ҳамкорликда тегишли чоралар кўрмоқдалар, депутатлар ва халқ назоратчиларининг постларини тузмоқдалар. Район ижроия комитети эса бу йил энг муҳим, энг зарур деб ҳисобланган жойларда 10 та депутатлар постини ташкил этди. Йиғим-терим пайтида эса район ижроия комитети қошида марказий штаб тузилади. Бу штаб барча постлар ва бошқа оператив ишларни назорат қилиб боради, йиғим-теримнинг суръати ва сифатининг талаб даражасида бўлиши учун барча чораларни кўради.

Хуллас районимиз меҳнаткашлари партия, совет, хўжалик органларининг раҳбарлиги остида якунловчи йилнинг йиғим-терим мавсумини ҳар тарафлама пухта тайёргарлик билан кутиб олиш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Шу кеча-кундузда энг муҳим тадбир — дефолиацияни муваффақиятли ўтказиб олишга ҳозирлик кўрилмоқда. Биз дефолиацияни 10 сентябрда бошлаймиз ва узоғи билан бир ҳафта ичида якунлаймиз. Бунинг учун 10 та учиш майдончаси тайёрладик. 20 та самолёт эса стартга тайёр. Дефолиантлар учиш майдончаларига ташиб келтирилмоқда. Шу билан бирга ўқариқлар, пайкалларнинг атрофлари текисланмоқда, дала шийпонлари, пахта тўкиладиган ва қуритиладиган майдонлар, йўллар асфальт қилинмоқда, кўприклар тузатилмоқда. Айни пайтда ғўза парваришини давом эттиряпмиз, баъзи майдонларни бегона ўтдан тозалаяпмиз. Қисқаси барча дала ишлари ва йиғим-теримга тайёргарлик комплекс равишда олиб борилмоқда. Биз якунловчи йилнинг улкан «оқ олтин» хирмонини бунёд этиш, Ватан, партия олдида берган сўзимизнинг устидан чиқиш ва КПСС XXV съездини ёруғ юз билан кутиб олиш учун ўзимизнинг бор кучимизни ишга соламиз.

Нормат ФОЗИЛОВ,
меҳнаткашлар депутатлари Оқолтин район Совети ижроия комитетининг раиси.
Сирдарё области.

СОВЕТ — ҲИНДИСТОН ДЎСТЛИГИ ОЙЛИГИ

МУСТАҲКАМ ДЎСТЛИК

Бепоён Ватанимизда Совет—Ҳиндистон дўстлиги ойлиги ўтмоқда. Колхоз-совхозларда, саноат корхоналарида учрашувлар, суҳбатлар, кўпгина кинотеатрларда ҳинд кинофильмлари фестиваллари ўтказилмоқда.

Бу тантаналарда қатнашмоқ учун пойтахтимизга бир группа ҳиндистонлик дўстларимиз келишган. Улар бир неча кун давомида республикамиз пойтахти билан яқиндан танишдилар. Шу муносабат билан биз делегация раҳбари ўринбосари Мурахали Новаль билан учрашиб, айрим саволларга жавоб беришини сўрадик:

— Жаноб Мурахали, Совет Иттифоқида, шунингдек Ҳиндистонда икки давлат халқлари дўстлик ойлигини ўтказишдан мақсад, унинг аҳамияти ҳақида нималар дея оласиз!

— Улуғ рус халқи билан, шунингдек ўзбек халқи билан ҳинд халқлари ўртасидаги дўстлик узоқ йилларга бориб тақалади. Бу дўстлик икки халқни фақат қўшнигина эмас, ҳамфикр, биродар қилди. Ўйлайманки, халқларимиз ўртасидаги дўстлик бундан кейин ҳам камол топади.

Икки биродар халқ ўртасида дўстлик ойлиги ўтказиш анъанавий тус олган. Бундан буён ҳар йили Ҳиндистон билан Совет Иттифоқи ўртасида тинчлик, ҳамкорлик ва дўстлик битими ҳамда Ҳиндистон Республикасининг мустақиллиги байрамига бағишлаб дўстлик ойликлари ўтказилади. Ойлик икки халқ ўртасидаги дўстликнинг камол топишига, икки халқнинг маданий, иқтисодий ва социал ютуқлари билан яқиндан танишишга ёрдам беради.

— Сиз икки халқ ўртасидаги дўстлик тарихига батафсилроқ тўхталсангиз!

— Ҳа, бу дўстлик узоқ даврни бошидан кечирди, синалди, мустаҳкамланди. Халқимизни Англия мустамлакачиларидан озод қилишдаги курашимизни жаҳонда биринчи бор Совет ҳукумати қўллаб-қувватлади, ёрдам қўлини чўзди. Бу беғараз ёрдам озодлик учун курашчиларни янгидан-янги ғалабаларга отлантирди, улкан суянчиқ бўлди. Ёш республика ўз экономикасини тиклашга киришди. Совет давлати билимдон мутахассисларни юборди. Улар ўз навбатида халқимиз билан елкама-елка туриб саноат корхоналари бунёд этдилар ва этмоқдалар. Саноат корхоналаримизда совет агрегатлари ишламоқда, қишлоқ хўжалиги плантацияларида совет тракторлари жавлон урмоқда. Совет халқи мутахассис кадрлар тайёрлашда ҳам ёрдамини аямади.

Ҳозир давлатимизнинг турли штатларида совет мутахассислари энг муҳим объектларни қуришда ҳамкорлик қилмоқдалар. Бхилаи ва Бокаро металлургия гигантлари, Хардвор электр материаллари заводи, Ранчи оғир машинасозлик заводи, Калькутта метрополитени қурилишлари шулар жумласидандир.

— Республикамиз пойтахти ҳақидаги таассуротларингизни айтиб берсангиз!

— Бажонидил. Мен Тошкентга бундан ўн йилча муқаддам келган эдим. Биласизми, шаҳарни таний олмадим. Жуда ўзгариб кетибди. Биз шаҳарнинг диққатга сазовор жойларини томоша қилдик, Ленин ҳайкали пойкадамига гулчамбарлар қўйдик. Республика раҳбарлари билан учрашдик, Ўзбекистоннинг ҳозири ҳақидаги ҳикояларини тингладик. Биз Ўзбекистон халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида бўлганимизда улкан ғалабаларнинг шоҳиди бўлдик. Шунингдек, шаҳарнинг кўркам жойида қад кўтарган Беруний номидаги Шарқшунослик институтида бўлиб, шарқшунос олимларнинг ютуқлари билан танишдик. Тўқимачилик комбинатида учрашув ўтказдик.

Ҳиндистонда Тошкентни «дўстлик, тинчлик ва бахт» шаҳри дейишади. Менинг тилагим, Тошкент бундан кейин ҳам янада гўзалроқ, кўркамроқ бўлаверсин. Куёшга монанд дўстлигимиз эса гулласин, камол топсин...

М. МИРРАЖАБОВ.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

БУХАРЕСТДА ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШ

БУХАРЕСТ, 22 август. (ТАСС). Руминиянинг фашистлар асоратидан озод этилганлигининг 31 йиллигига бағишлаб бугун республика саройида тантанали йиғилиш бўлиб ўтди.

Йиғилишда РКП Бош секретари, РСР президенти Н. Чаушеску, Румыния пойтахтининг бошқа раҳбарлари, корхоналар ва ташкилотларининг намояндалари қатнашдилар. Йиғилиш иштирокчилари орасида КПСС Москва область комитетининг секретари Е. И. Сизенко бошчилигидаги Совет—Румыния дўстлиги жамияти делегацияси бор эди.

Йиғилишда РКП Марказий Комитети Сиёсий ижроия комитетининг аъзоси, Марказий Комитет секретари И. Вердец нутқ сўзлади. Румин халқи, деди И. Вердец, Руминияни озод этиш учун жонини фидо қилган Совет Армияси жангчиларидан миннатдордир. Руминияни тўла озод қилиш учун Совет ва Румыния жангчилари биргаликда олиб борган жангларда ҳамда Гитлер Германиясини узил-кесил тор-мор қилишдаги жангларда тўкилган қон совет ва румин халқларининг дўстлигини метиндек мустаҳкамлади. Бу дўстлик янги тарихий вазиятда барча соҳаларда самарали ҳамкорликнинг янги босқичига кўтарилди.

ГУЛЧАМБАРЛАР ҚЎЙИЛДИ

БУХАРЕСТ, 22 август. (ТАСС). Фашистлар асоратидан озод этилганлигининг 31 йиллиги муносабати билан бу ерда Руминияни озод қилиш учун олиб борилган жангларда ҳалок бўлган совет жангчилари ёдгорлигига тантанали суратда гулчамбарлар қўйилди.

Ёдгорлик зинапоялари устига РКП Бош секретари ва РСР президенти номидан, РКП Марказий Комитети, Румыния давлат кенгаши ва ҳукумати номидан ҳамда бошқа муассасалар ва ташкилотлар номидан гулчамбарлар қўйилди.

Совет жангчилари ёдгорлиги олдида Румыния қуролли кучларининг фахрий қоровули саф тортиб турди, СССР ва Руминиянинг давлат гимнлари ижро этилди.

Маросимда Румыния Социалистик Республикасининг партия ва давлат арбоблари, СССРнинг РСРдаги элчиси В. И. Дрозденко ҳозир бўлдилар.

БУДАПЕШТДА КЕНГАШ

БУДАПЕШТ, 22 август. (ТАСС). Венгрия Халқ Республикаси ташқи ишлар министрлигининг таклифига биноан бу ерда БССР, БХР, ВХР, ГДР, КХДР, Куба, МХР, ПХР, РСР, СССР, УССР ва ЧССР ташқи ишлар министрликлари раҳбар ходимларининг шунингдек Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг секретариати вакилларининг маслаҳат кенгаши бўлиб ўтди.

Кенгаш иштирокчилари БМТ Бош ассамблеясининг навбатдаги мунтазам XXX ва махсус VII сессиялари билан боғлиқ масалалар тўғрисида фикрлашиб олдилар.

Учрашув самимий ва дўстона вазиятда ўтди.

Делегация бошлиқларини Венгрия Халқ Республикаси ташқи ишлар министри Ф. Пуйя қабул қилди.

СОВЕТЛАРГА ҚАРШИ ИҒВОГАРЛИК

ҒАРБИЙ БЕРЛИН, 22 август. (ТАСС). Маҳаллий маочилар ташкилотларининг аъзоларидан 100 га яқин киши кеча аэрофлотнинг Ғарбий Берлиндаги ваколатхонасига ҳужум қилди. Маочилар элчихона биноси эшиклари олдида иғвогарлик мақсадида Советларга қарши ҳуруж қилдилар, душманлик руҳидаги шиорларни витрина ва йўлкаларга ёпиштириб қўйдилар. Полиция безориларни ҳайдаб юборди, уларнинг учтаси қамоққа олинди.

Шундан бир кун илгари «Новости» матбуот агентлиги бюросига қарши антисовет ҳуруж қилинган эди. Номаълум шахсларнинг бир группаси тош отиб, бюро витриналарини синдириб ташлади.

БАНГЛАДЕШДАГИ АҲВОЛ

ДАККА, 22 август. (ТАСС). Бангладеш ҳукуматининг вакили маъмурлар амалдаги конституцияни бекор қилиш ва парламентни тарқатиб юбориш ниятида эмасликларини айтди. Давлатнинг конституцияда баён этилган асосий принциплари: национализм, демократия, социализм ва секуляризм ўзгармай қолаверади.

ТОКИО, 22 август. (ТАСС). Дакка радиосининг хабар беришича, бу ерда давлат ихтиёрига олинган ҳамда хусусий корхоналар раҳбарларининг йиғилиши бўлиб ўтди. Давлат саноат министри Н. И. Чоудри кенгаш иштирокчиларига мурожаат қилиб, ишлаб чиқаришни тегишли даражада сақлаб қолишга чақирди. Транспорт, денгиз ва дарё портларининг нормал ишлаётганлиги тўғрисида хабар берилади.

Даккадан олинган бошқа хабарларга қараганда, собиқ вице-президент, планлаштириш министри С. Н. Ислом, информация ва радиоэшиттириш министри К. Али, қишлоқ хўжалик министри А. Самад ва саноат ҳамда миллийлаштирилган корхоналар министри А. Х. Камаруззамон ўз уйларига қамаб қўйилган.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

БЕЛГРАД. Шу йилнинг биринчи ярмида Югославиянинг пойтахтига қарийб 26 минг нафар совет сайёҳлари келиб кетган, дейилади Белград туристик союзининг бу ерда эълон қилинган ахборотида.

НЬЮ-ЙОРК. Кейинги олти ой ичида Америка госпиталида бир кун бўлиш нархи 17,5 процент кўтарилиб, ҳозирги вақтда 131 доллар бўлиб қолди. Бу пулга ҳали врачнинг кўздан кечириши каби медицина хизматига тўланадиган ҳақ, дори ва операциялар нархи кирмайди.

Америка касалхоналар уюшмасининг раҳбарларидан бири Д. Дрейк ушбу ташкилотнинг Чикагода ўтказилган йиллик конференциясида шу гапни маълум қилди.

КАРАКАС. Венесуэла конгресси мамлакатдаги бутун нефть қазиб чиқарувчи саноат давлат тасарруфига ўтказилишини кўзда тутувчи қонун лойиҳасини узил-кесил маъқуллади.

АДДИС-АБЕБА. Эфиопиянинг пойтахтида Африкада биринчи ва ҳозирча ёлғиз миллий почта музейи очилди. Унда Эфиопиянинг 1894 йилдан бошлаб чиқарилган почта маркалари тўла тўплами, шунингдек жаҳон почта союзига аъзо бўлган мамлакатларнинг маркалари кўрсатилмоқда.

(ТАСС).

МАОЧИЛАР — ХУНТАНИНГ ДЎСТЛАРИ

Чилида чиқадиган «Терсера де Ла Ора» газетаси яқинда эълон қилган хабарга қараганда, Хитой Чили химия саноатининг жуда кўп маҳсулотини сотиб олиш ниятида музокаралар олиб бормоқда. Хитой ташқи савдо ташкилотларининг илтимосига кўра, маҳсулотларнинг намуналари Пекинга юборилди. Газета бундай битим «Чили билан ХХР ўртасидаги муносабатларни ривожлантиришга қўшилган ҳисса» бўлиши мумкинлигидан мамнун эканлигини яширмаётир.

Бутун дунёда Чили демократлари аёвсиз таъқиб этилаётганлигига қарши норозилик кенгайиб бораётган бир пайтда маочилар хунта билан ҳамкорликни ривожлантиришга бундан кейин ҳам тайёр эканликларини неча марталаб билдирган эдилар. Пекиндагилар ўзларининг Пиночетни ёқтиришларини имкони борича намойиш қилиб келмоқдалар, бу хусусда матбуотда кўп хабарлар босилди.

Шу нарса ажабланарлики, Хитой «Халқ бирлиги» ҳукумати ағдариб ташлангандан кейингина Чили моллари учун жуда катта бозор очиб берди. Бултурнинг ўзида Хитой Чилидан 100 миллион долларлик маҳсулот сотиб олди, ҳолбуки Сальвадор Альенде ҳукумати ҳокимият тепасида турган уч йил мобайнида иккала мамлакат ўртасидаги жамики товар обороти 120 миллион доллардан ошмаган эди.

Сантьягодан олинаётган хабарларга қараганда, яқин вақт ичида Чили пойтахтига Пекиндан етиб келадиган делегация иқтисодий ва техникавий ҳамкорлик тўғрисида хунта билан узоқ муддатли битим имзолайди. Делегация Пиночетга қурол-яроғ етказиб бериш тўғрисида музокаралар олиб бориш ваколатини олганлигини эълон қилди. Ғарбий Европа мамлакатлари ўз касаба союзларининг тазйиқи остида Чили маъмурларига қурол-яроғ сотишни тўхтатгандан кейин бу хабар Пиночетга ва унинг атрофидагиларга ҳақиқий совға бўлди.

Чили Коммунистик партияси Хитойнинг бундай сиёсатини қораламоқда. Пекин бутун жаҳон революцион ва демократик ҳаракати йўлидан юз ўгирди, дейилади Чили Компартиясининг баёнотида. У интернационалистик вазифаларини бир чеккага суриб қўйиб, империалистларнинг найрангларига кўмаклашмоқда. Чили коммунистлари маочиларнинг оппортунистик позициясидан ғазабланмоқдалар.

А. МЕДВЕДЕНКО,
ТАСС обзорчиси.

ЎЗБЕКИСТОН АХБОРОТ

Кичкинтойлар учун

Тошкентдаги ўйинчоқлар фабрикасининг аҳил коллективи тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилида ҳар қачонгидан ҳам самарали меҳнат қилмоқда. Бу ерда 80 хилдан ортиқ қўғирчоқ ва ўйинчоқ ишлаб чиқарилаяпти. Улар орасида айниқса, қизалоқларнинг кўзини ўйнатувчи қора кокилли Зуҳра, бахмал Чебурашки, гўзал Гулжамол сингари қўғирчоқлар бор.

Яқинда фабрикада республикада ягона электромеханик ўйинчоқлар цехи ташкил этилди. Янги цехда йилига 500 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилади.

Фабрика лабораториясида рассом-конструкторлар Н. Галич ва Г. Шклярская раҳбарлигида янги ўйинчоқлар яратиш устида қизғин иш олиб борилмоқда. Улар «Сеними, шошмайтур!» фильмидаги қуёнчани эслатувчи электромеханик ўйинчоқ яратишди. Янги йил арафасида бундай ўйинчоқлар кичкинтойлар қўлига тегади. Келаси йилдан бошлаб эса фабрикада электрлаштирилган трактор, машина ва бошқа ўйинчоқлар ҳам ишлаб чиқарилади.

Дарё—озуқа манбаи

Туркманистон билан Ўзбекистоннинг энг муҳим ирригация магистрали — Амударё ғўза ва бошқа экинларни суғорибгина қолмай, уларни ўғитлайди ҳам. Туркманистон гидротехника ва мелиорация илмий-тадқиқот институтининг олимлари дарё суви лойқасини чуқур ўрганиб, ана шундай илмий хулосага келдилар. Бу лойқа таркибида ўсимликлар озиқ оладиган жуда муҳим минерал элементлар бор экан.

Кўп миқдордаги лойқа сув далага оқиб бориб, тупроқнинг унумдорлигини оширади. Ҳар гектар ерга нормадаги 9 минг куб метр сув оқизилганда 4 тоннадан кўпроқ карбонат ангидридли кальций, 400 килограммдан ортиқ калий тузлари ва 45 килограмм фосфор бирга келади. Олимлар бу минерал элементларни ўғит солиш вақтида ҳисобга олиш лозим деб айтишди.

Гулоби қовунлари Москвада

Хоразм деҳқонлари полиз маҳсулотларини йиғиштириб олишга киришдилар. Гулоби қовунлари ортилган дастлабки вагонлар Москвага жўнатилди. Амударё этакларида ҳар гектар майдондан 400 центнердан ва ундан зиёдроқ ширин қовун узиб олинмоқда. Матлубот кооперациясининг область базасига шу кунларда олтинсимон қовун ортилган автомашиналар пешма-пеш келиб турибди. Хоразмликлар умумиттифоқ фондига 13 минг тонна ширин-шакар қовун жўнатиш ниятидалар. Қорақалпоғистонда ҳам қовун роса етилди. Бу ердан Ленинградга қовун жўнатилмоқда.

Ўзбекистон полизчилари мамлакатнинг саноат марказлари меҳнаткашларига ўтган йилда планлаштирилганидан 40 минг тоннадан зиёд, яъни 260 минг тонна қовун-тарвуз жўнатишни мўлжалламоқдалар.

Қисқа сатрларда

ТЎРТКЎЛ. Район марказидаги катта чойхонада янги урф-одатларни пропаганда қилувчи кечки лекторий очилди. Программага мувофиқ бу ерда лекциялар ўқилади, меҳнат ветеранлари ва ишлаб чиқариш новаторлари билан, партия, совет ва комсомол ходимлари билан учрашувлар ўтказилади, ҳужжатли ва бадиий кинолентлар кўрсатилади.

ҚЎНҒИРОТ. Балиқ заводининг меҳнатчилари йиллик план ҳисобига чиқарилган сўнгги маҳсулотни вагон-рефрежераторга ортишди. Коллектив беш йиллик топшириқларини муддатидан уч ой илгари бажарди. Бу ерда йил охирига қадар Орол денгизи бўйидаги кўлларда овланиб музлатилган, қотирилган ва дудланган балиқлардан камида 200 минг сўмлигини реализация қилиш мўлжалланмоқда.

НАМАНГАН. Область партия комитетининг сиёсий докладчилари ва штатсиз лекторларидан — ташкилот ва муассасаларнинг раҳбарларидан юздан ортиқ киши Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган Хельсинки кенгашининг материалларини пропаганда қилиш учун районларга жўнаб кетишди. Улар йирик корхоналарда, колхоз ва совхозларда лекция ўқийдилар.

(ТАСС, ЎзТАГ ва «Совет Ўзбекистони» мухбирлари хабари асосида).

Мактабларда янги ўқув йили бошланишига саноқли кунлар қолди. Суратда: Тошкент шаҳар, Куйбишев районидаги 17-мактаб ўқувчиси Севара Турсунова. Унинг ўқув қуроллари тайёр.

А. Тўраев фотоси.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00— МОСКВА. 14.30 — **«Учовлон»** (бадиий фильм). 16.40— Э. Межелайтис. Лирик этюдлар. 17.30 — Телефильм. 18.00 — ТОШКЕНТ. 18.05 — «Камалак» программаси. 18.35 — Мультфильм. 18.45 — «Иқбол» программаси. 19.15 — **«АХБОРОТ».** 19.30 — «Турмуш ва маданият» (тележурнал). 20.00 — Ҳинд кинофильмларидан куйлар. 20.45 — «АХБОРОТ». 21.05 — «Далалардан дараклар». 21.20 — **Телевизион миниатюралар театри.** 22.00 — «ВАҚТ». 22.30 — КПСС XXV съездига меҳнат рапортлари. Экранда — Ўзбекистон ёзувчилар союзи. 23.00 — Концерт. **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 10.40 — Педиатр суҳбати. 11.00 — **«Угай она»** (бадиий фильм). 12.30 — Концерт. 13.10 — Реклама. 18.00— «Ҳайвонлар цирки». 18.35 — Мультфильмлар. 19.15 — **«Киносаёҳатчилар клуби».** 20.25 — **«Петербург билан ҳайрлашув»** (бадиий фильм). 22.00 — Ҳужжатли фильмлар экрани (Тошкент). 23.30 — Чавандозлик. Европа чемпионати мусобақалари. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 18.00 — **ФРУНЗЕ КУРСАТУВЛАРИ.**

25 АВГУСТ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00— МОСКВА. 17.20 — ТОШКЕНТ. 17.25 — Болалар учун кўрсатув. 18.25 — Мультфильм. 18.50 — Истиқбол эгалари. 19.40 — **«Ахборот».** 19.55 — Беш йилликни муддатидан илгари бажарамиз (Москва). 20.40 — **«Ахборот».** 21.00 — Врач маслаҳати. 21.15 — Концерт. 22.00 —**«Вақт».** 22.30 — **«Нодирабегим»** (бадиий фильм). **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 17.20 — МОСКВА. **Сўнгги гайдук** (бадиий фильм). 19.30 — «Камалак». 19.55 — Оловли йиллар қўшиқлари изидан (Тошкент). 20.40 — Концерт. 20.55 — **Оддий воқеа** (фильм-спектакль). 22.40 — Спорт программаси. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 17.20 — ДУШАНБА.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 24/ VIII да **Кўрмайин босдим тиканни.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Эй, бахтли инсон! — «ҚОЗОҒИСТОН» (12.00, 13.00, 16.00, 17.00, 20.00), САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» «МОСКВА», «ДРУЖБА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ». (кундуз ва кечқурун).

Ҳамқишлоқлар — «ҚОЗОҒИСТОН» (11.00, 15.00, 19.00, 21.00).

Исмингни ёдингда тут — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Муҳаббат садоси — «НУКУС», НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Яхши қол, Мануэла! — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Эй, бахтли инсон! — «ФЕСТИВАЛЬ».

Парм ибодатхонаси — «ХИВА».

ФИЗКУЛЬТУРА ТАШКИЛОТЛАРИДА

ОММАВИЙЛИК ВА МАҲОРАТ

Ўзбекистон пойтахт области физкультурачиларидан юз мингдан ортиқроқ киши йил бошидан буён Бутуниттифоқ ГТО комплекс нормативларини бажарди. Бутун йил мобайнида шунча нишондор тайёрлаш мўлжалланган эди. Оммавий спортни ривожлантириш юзасидан бошқа кўпгина режалар ҳам ортиғи билан бажарилди. 320 мингга яқин киши физкультурага жалб этилдики, бу планда мўлжалланганидан 30 минг киши ортиқдир.

Бир қанча спорт комитетларининг, физкультура коллективларининг тажрибаси спортнинг оммавийлигини кенгайтириш, маҳоратни ошириш учун резервлар борлигини кўрсатади. Масалан, Чирчиқ электр химия комбинатида барча ходимларнинг тенг ярми «Чимён» спорт клубининг фаслиятида иштирок этмоқда. «Политотдел» колхозининг 18 та спорт секцияси ўз машғулотларини учта стадионда, иккита залда ва бошқа спорт базаларида давом эттирмоқда. «Оққўрғон» совхозида ҳар бир меҳнаткаш — ГТО нишондори бўлсин деган шиор муваффақиятли амалга оширилмоқда.

Тошкент областининг физкультура ташкилотлари КПСС XXV съезди шарафига янги мажбуриятлар олишди. Физкультурага қўшимча равишда 54 минг кишини жалб этишга, 27 минг ГТО нишондори тайёрлашга аҳд қилинди. Бу мажбуриятни бажаришга спорт ҳаракатининг активистлари — жамоатчилик асосларида ишлайдиган тренерлар, инструкторлар, методистлар кўмаклашадилар. Йил мобайнида бу ишга 32800 жамоатчини жалб этиш мўлжалланган эди. Энди эса физкультура ва спортга янги активлардан 41550 кишини жалб этиш тўғрисида гап бормоқда.

Тошкент областининг спортчилари СССР халқлари спартакиадасида ва Ўзбекистон ССР спартакиадасида, Бутуниттифоқ ва республика миқёсидаги мусобақаларда иштирок этиб, кўпгина фахрий мукофотларни қўлга киритдилар, ўз маҳоратларини оширдилар.

Область вакилларидан икки киши халқаро классдаги спорт мастери нормативини бажарди, 30 дан зиёдроқ киши спорт мастерлари бўлиб етишди. Йил мобайнида 42 та спорт мастери ва аввал мўлжалланганидек 150 та эмас, балки 179 та спорт мастерлигига кандидат, илгари мўлжалланган 800 киши ўрнига 900 биринчи разрядли спортчи тайёрлашга қарор қилинди. Оммавий разрядли спортчилар тайёрлаш плани анча кўпаяди — 70 минг ўрнига 81700 разрядли спортчи тайёрланади.

Тошкент область физкультура ташкилотларининг ташаббусини республика спорт комитети маъқуллади. Ўзбекистон территориал спорт комитетлари, спорт жамиятлари, физкультура клублари ва коллективлари КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун мусобақага қўшилмоқдалар.

(ЎзТАГ).

ЖИНОЯТ ГИРДОБИДА

СУД ЗАЛИДАН

Исми шарифи — Аҳмаджон Турғунов.
Маълумоти — тўртинчи синф.
Иш жойи — Янгиқўрғон район матлубот союзи, кейин эса Наманган «Коопстепторг»и.
Вазифаси — сотувчи
Касби — қаллоблик.

Қора курсида ўтирган бир гуруҳ қаллобларга устозлик қилган, уларни жиноий йўлга бошлаган кимсанинг анкетасига ана шундай деб ёзиб қўйиш мумкин. Наманган ёғ-экстракция заводи клубида Ўзбекистон ССР Олий суди жиноят судлов коллегиясининг уч ярим ой давом этган мажлисида Янгиқўрғон район матлубот союзида ин қуриб олиб, кооператив мулкини талон-тарож қилган бу қаллобларнинг иши кўриб чиқилди. Уларнинг ҳар бир жиноий қадами таҳлил этилди. Текинхўрларнинг кооперацияга етказган зарарлари тийинларигача аниқлаб чиқилди. Қора курсида ўтирганларнинг ҳар бири қанчадан маблағни ўзлаштирганлиги, жиноят салмоғи адлия мезонига солиб кўрилди.

Жиноятчиларнинг давлатга келтирган зарари оз эмас. Улар тўрт йил ичида 212 минг 466 сўм маблағни талон-тарож қилганлар.

Хўш, бу қаллобларнинг устози чаласавод, ҳужжатларга зўрға имзо чекадиган Аҳмаджон Турғунов қандай қилиб магазин мудирлиги вазифасига кўтарилди?

Шу нарса равшанки, ўғри ва муттаҳамлар, қаллоблар, одатда анқовлар кўп бўлган жойда, раҳбарлик бўшаштириб юборилган, жиддий нуқсонларга ҳам панжа орасидан қараладиган жойларда ўзларини худди сувда юрган балиқдек ҳис қиладилар. Суд процессида шу нарса маълум бўлдики, худди Янгиқўрғон матлубот союзида улар учун қулай шароит вужудга келган.

1969 йилда Чортоқдаги районлараро база директорининг ўринбосари Абдувоҳид Деҳқонов Аҳмаджон Турғунов деган йигитни ўз паноҳига олди. Уни маданий моллар омборига мудир қилиб тайинлади. Лекин шу йили Абдувоҳид Янгиқўрғон район матлубот союзи правлениесига раис бўлиб сайланди. Шундан сўнг Турғуновни чақириб олиб, 16-маданий моллар магазинига ишга қўйди. Бу магазинга қоғозда Қодирали Муҳиддинов мудир қилиб тайинланган бўлса-да, аслида раҳбарлик Турғуновнинг қўлида эди. Магазинга мол келтиришдан тортиб, район матлубот жамияти «ишонч қоғози» билан бошқа областлар ва республикаларга боришгача ҳамма иш Аҳмаджон Турғуновга ишониб топшириларди. Қодирали Муҳиддинов билан сотувчи Исроилжон Усмоновни ҳам қўлга олди у. Учовлон тил бириктиришди. Савдодан тушган пулнинг йириги чўнтакка урилиб, майдаси кассага топширила бошланди. Натижада 1970 йилнинг 14 январидан 1971 йилнинг августигача қадар улар 50 минг сўмни ўзлаштирдилар.

— Энди магазин мудирлигини сен зиммангга оласан, — деди Турғунов сотувчи Усмоновга.

Шундан сўнг инвентаризация қилиш бошланди. Матлубот союзининг ревизори Маҳмуджон Қамбаров қаллобларнинг гапига кириб, магазиндаги камоматни яшириб кетди. Шундан кейин ҳам Турғуновнинг магазинга товар келтириш баҳонаси билан Москва ва Ленинград шаҳарларига сафари канда бўлмади. Ҳар гал «йўлга чиққанда белим бақувват бўлсин» деб савдодан тушган пуллардан минг-минглаб санаб олиб белига тугиб кетарди. Марказий шаҳарларда кайф-сафо қилиб қайтиб келар, товарлардан эса дарак бўлмасди. Шундай қилиб, 1971 йил августидан 1972 йил 4 майгача яна 28 минг 527 сўм ўмарилди.

4 майда магазинни Маҳмуджон Аҳмадалиев деган йигит қабул қилиб олди. «Магазинда бироз камомат бор, — деди Турғунов янги мудир ишни қабул қилиб олаётганда. — 70—80 минг атрофида бўлса керак. Сен исини чиқармай қабул қилиб олавер, буёғини ўзим тўғрилайман. Молларнинг нархини арзонлаштиришга рухсат беришмоқчи. Ўшандан чиқариб юборамиз».

Анқов Аҳмадалиев ҳам бунга кўна қолди. Бунинг устига, инвентаризация қилувчи Нуриддин Абдуллаевнинг ўз вазифасига совуққонлик билан қараши қўл келиб қолди. Яна камомат яширилди. Қандай қилиб дейсизми?

— Электрон маркали телевизор 20 дона, — деб бақиради магазин мудири омбор ичидан.

Ташқарида стол ёнида ўтирган инвентаризатор телевизорларни қайд қилади. Аслида эса атиги битта телевизор бор.

— Радиоприёмник — 15 дона, — деб давом этади улар.

Шу тариқа учаласи тил бириктириб, 16-маданий моллар магазинида 78 минг 527 сўм камомат борлигини яна яширишди.

Орадан уч ой ўтгач, Турғунов билан Муҳиддинов бир йўла уч йиллик меҳнат отпускаларини олиб жўнаб кетишаётган Аҳмадалиев шунча камомат билан магазинни қабул қилиб олдим, очилиб қолса шармандам чиқади-ку», деб ўйланиб қолди. Қўярда-қўймай, Турғуновга тилхат ёздирди. Қаллоблар сардори Аҳмадалиевга 78 минг 527 сўм пулни қайтариб бериш шарти билан олганман, деб қоғозни қора қилиб берди-ю, жуфтакни ростлаб қолди.

1973 йилнинг январида Аҳмаджон Турғунов «Коопстепторг»нинг «Табассум» деб аталган магазинини қабул қилиб олди. Баҳодир Саидбоев билан Абдураҳмон Аҳмедов бу ерда сотувчи бўлиб ишларди. 16-магазин мудири Аҳмадалиев қарзни қистайвергач, Аҳмаджон унга 6500 сўм нақд пул билан 10 қоп гуруч бериб юборди.

4 июнда магазинга ревизия келди. Бу вақтгача у 29 минг 127 сўм маблағни ўзлаштиришга улгурган эди. Энди у бу ердан ҳам силлиққина чиқиб кетиш йўлини ўйлай бошлади.

— Камомат борлигини сен биласан, холос, — дейди у сотувчи Баҳодир Саидбоевга. — Собирхон Абдуллаев янги келган. Ҳеч нарсадан хабари йўқ. Камоматнинг исини чиқармай қабул қилиб оласан. Менга катта хўжалик магазинини беришни ваъда қилишяпти. Камоматни ўзим тўғрилаб бераман, — деб аврайди у.

Шу тариқа бу ердан ҳам осон қутилиб, «Коопстепторг»га қарашли 20-магазинни қабул қилиб олди.

Лекин область ички ишлар бошқармасининг ходимлари «Коопстепторг»нинг 4-магазинидан Янгиқўрғон районидаги 16-маданий моллар магазинига 10 қоп гуруч келтирилганлигидан хабар топиб, ҳар иккала магазинни бирданига муҳрлаб ревизия қилишди. Баҳодир Саидбоев жиноятни яширишга уринди. Маданий моллар магазинидан эса бу вақтга келиб яна 39 минг сўмдан ортиқ пул ўзлаштирилган эди.

Маҳмуджон Аҳмадалиев Аҳмаджон Турғуновдан тилхатда кўрсатилган пулни ололмагач, 16-магазинни катта камомат билан қабул қилиб олгани ҳақида сельпо раиси Жўрабой Абдураҳмоновга айтиб, ёрдам сўрайди. Жўрабой район матлубот союзи раиси Деҳқонов билан гаплашиб, тинчитиб юборишни айтади. Шу тариқа ички ишлар ходимлари ревизия ўтказаётган даврда магазин мудири ревизияни атайлаб чўзаверади. Бундан мақсад бор эди. 16-магазин омбори ёнида яна бир омбор очилди. У ерга областнинг ҳар томонидан турли товарлар кела бошлади. Агар камомат аниқланиб қолгудек бўлса, Аҳмадалиев ревизорларга «яна бир омборимиз бор, у ердаги товарлар ҳали рўйхат қилинмаган» деб айтиши керак эди. Шу тариқа резерв омборга 98 минг сўмлик товар тўпланди. Аммо ички ишлар ходимлари бу ерга товарларнинг қаердан келаётганидан ҳам хабардор эдилар...

Янгиқўрғон район матлубот союзига қарашли 29-магазинининг мудирлигига Юсуфхон Маҳмудов тайинланган бўлса ҳам, аслида бу магазин унинг отаси Маҳмудхон Ҳамидовнинг «тасарруфида» эди. У ҳам қаллобликда Аҳмаджон Турғуновга дарс бераман деб кўкрак кериб юрганлардан эди. Ҳамидов бир ярим йил ичида 34 минг сўм маблағни ўзлаштирди. У 20 минг сўмлик товарларни қариндош-уруғларига тақсимлаб берган, 8 минг сўм нақд пулни қишлоқ матлубот жамияти раиси Жўрабойга қистириб, бир ярим минг сўмлик дефицит молларни уйига яшириб қўйган эди. Шундан сўнг Маҳмуджон Ҳамидов магазинни ўғли Юсуфхоннинг номидан ўтай ўғли Рашид Мирхожиев номига ўтказдиради.

Район матлубот союзига суқулиб кириб олган бу муттаҳамлар кооператив мулкидан 212 минг 466 сўмни ўмардилар.

Суд мажлисида жиноятчиларнинг кирдикорлари тўла фош қилинди. Катта миқдордаги маблағни ўзлаштирганлиги учун суд А. Турғуновни 15 йил, М. Ҳамидовни 13 йил, Қ. Муҳиддиновни 12 йил, М. Аҳмадалиевни 12 йил, И. Усмоновни 10 йил, қишлоқ сельпосининг собиқ раиси Ж. Абдураҳмоновни 10 йил, Янгиқўрғон район матлубот союзининг собиқ раиси А. Деҳқоновни 10 йил озодликдан маҳрум этиш ва мол-мулкини мусодара қилиш тўғрисида ҳукм чиқарди. Кооператив мулкини талон-тарож қилган бошқа текинхўрлар ва уларга кўмаклашганлар ҳам турли муддатларга қамоқ жазосига ҳукм қилинди.

Биз суд мажлисига раислик қилган Ўзбекистон ССР Олий судининг аъзоси З. Насриддинов билан ана шу жиноят гирдобини вужудга келтирганлар ҳусусида суҳбатлашдик.

— Ўзбекистон ССР Олий суди жиноят судлов коллегиясининг очиқ мажлиси Янгиқўрғон матлубот союзида ўғирлик, талон-тарож авж олишига имкон берган сабаблар ва шарт-шароит ҳақида хусусий ажрим чиқарди, — деди у. — Аввало область ва район матлубот жамияти раҳбарлари кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш принципларига аҳамият бермаганлар. Савдо қоидаларидан мутлақо хабари бўлмаган, бирор курсни битирганлиги ҳақида ҳужжати бўлмаган кимсаларни моддий жавобгарлик ишларига қабул қилаверганлар. Аҳмаджон Турғунов бунга яққол мисол бўла олади. Турғунов 1969 йилда ҳам сотувчи бўлиб ишларди. У магазинни касод товарлар билан тўлдириб юборгани, савдо қоидасини бузганлиги учун область матлубот союзи савдо системасида ишлатмаслик ҳақида қарор чиқарган. Шунга қарамай, Турғунов кооперация системасида ишлайверган ва ҳатто «тажрибали ходим» саналиб, бир магазиндан иккинчисига ўтказилаверган.

Катта жиноятларнинг юз беришига иккинчи сабаб — ўз вақтида ва сифатли ревизия ўтказилмаслигидир. Магазин мудирларига ва сотувчиларга меҳнат отпускаларини вақтида бермаслик, бир магазинга отасини, ўғлини, акаси ва хотинини ишга қабул қилиш одат бўлиб қолганлигидир. Яна бир томонини таъкидлаб ўтмай бўлмайди. Район матлубот союзи магазин мудирларига узоқ шаҳарлардан товар олиб келиш учун «ишонч қоғози» ёзиб бераверган. Уларнинг фаолиятини контроль қилмаган. Бунинг устига, магазинларда тез-тез ёппасига ревизия ўтказиш тартиби жорий этилмаган.

Кадрларни танлаш принципининг бузилганлиги, контролнинг бўшаштириб юборилганлиги оқибатида район матлубот союзида кооперация мулкига чанг солиш авж олиб кетган. 1960 йилдан буён Янгиқўрғон районида ўн лаб савдо ходимлари жиноий жавобгарликка тортилди. Улар давлатга миллион сўмлаб моддий зарар етказдилар.

Янгиқўрғон район матлубот союзидаги ачинарли аҳволнинг такрорланмаслиги учун «Ўзбекбирлашув» правлениеси ва Наманган область матлубот союзи раҳбарлари энди тегишли чора-тадбирларни кўрсалар керак деб ўйлаймиз.

Ҳ. ИБРОҲИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

«ЗАНГОРИ ЭКРАН»ДА

«ОҚ ТУЛПОР ҲАҚИДА ҚИССА»

Инсон ҳаёти она табиат билан чамбарчас боғланган. Илмий-техника революцияси юксалган, табиатни ўзлаштириш интенсивлашган ҳозирги давримизда ўсимликлар ва ҳайвонот дунёсини муҳофаза қилиш, бу бойликлардан оқилона фойдаланиш кун тартибида турган актуал масалалардан биридир.

«Ўзбектелефильм» студиясида яратилган ва кенг томошабинлар ҳукмига ҳавола қилинган янги, рангли бадиий «Оқ тулпор ҳақида қисса» фильми инсон ва табиат, инсоний гўзаллик ва унинг биринчи манбалари мавзусига бағишланган. Фильм дастлабки кадрлариданоқ томошабинни ўзига ром этади. Унда жимжимадор гаплар йўқ. Томошабин фильм воқеаларини кузатиб, «барча гўзалликлар манбаи — ҳаёт, она табиат инсонга чексиз шоду хуррамликлар келтиради, Ватанни севиш — жонажон табиатни муҳофаза этиш демакдир», деган хулосага келади. Социалистик шаҳар ва қишлоқларимиз жамоли, гўзал табиатнинг кенг пландаги манзараларини акс эттирган жозибадор кадрлар, ранглар жилваси фильмнинг томошавийлиги, эмоционаллигини таъминлаган. Кинoқисса фабуласи у қадар мураккаб эмас. Сюжет шаҳарлик қиз Дилороманинг қишлоққа келиб, шу ерлик Нортой, Маъмура, Зокир каби ёшлар билан дўстлашиши, Нортойнинг тулпор от Қоракўзга миниб шаҳарга тушиши, асли қишлоқлик Шукур ота билан учрашиш воқеасига қурилган.

Ёш сценарийчи Р. Муҳаммаджонов она замин мисолида фильм мавзуига мос муаммоларни узоқ кузатиб ўрганган, унинг кинематографик талқинини тўғри белгилай олган. Истеъдодли режиссёр Т. Акрамов асарни тўғри ўқий олиш, актёрлар танлаш салоҳиятини кўрсатган. Оператор В. Лёндис камераси фаровон турмушимиз, бахтиёр замондошларимиз, файзли боғ-роғларимиз, ададсиз қир-адирларимизни шоирона тасвирлаб, нақшлаб беради. У инсон ва табиат уйғунлигини ёрқин кадрларда ифодалаган. Рассом А. Ғаниев қаҳрамонлар руҳи, турли ҳолатига мос ранг, бўёқлар танлаган. Актёрлардан Р. Аъзамов, М. Аҳмедова, Д. Отамуродова, А .Саидовлар турли характердаги ёшлар образини яратишган. Артист Ҳ. Йўлдошев яратган комик пландаги қувноқ почтальон образи ишонарли чиққан. Унинг дўсти Шукурга садоқати, оддий касбига, атрофдаги одамларга, муҳитга чексиз муҳаббати ёшларни мафтун қилади.

Фильмда энг муваффақиятли, таъсирчан образ Шукур ота образидир. У доимо киндик қони тўкилган она заминни — беғубор ёшлиги ўтган, биринчи муҳаббатига гувоҳ бўлган қишлоғини қўмсайди. Қишлоқдаги ҳар бир дарахт, жилға, ҳатто тошга меҳри товланади. Улар бир умрга ўчмас из қолдирган. Қишлоқ аҳли ўртасида бир-бирига ҳақиқий кўнгил қўйган ёшларга оқ тулпор от кўринади деган ривоят юради. Шукур ва унинг маҳбубаси Малика дил гавҳари билан оқ тулпорни кўришган. Минг йиллик чинор тагида бир умрга ажралмасликка аҳду паймон қилишган. От пойгаларда Шукурни биринчи бўлиб маррага олиб келган. От туфайли шуҳрат, эътибор топган дамлари кўп бўлган.

Ролни ижро этган СССР халқ артисти Шукур Бурхонов экранда ҳақиқий ҳаётий қаҳрамон бўлиб яшайди. Унинг салобатли юриш-туриши, вазмин боқишлари, турли руҳий ҳолатлари ғоят ишонарли, табиий.

«Оқ тулпор ҳақида қисса» катта ижодий меҳнат билан яратилган чуқур мушоҳадали, мазмунли, замон билан ҳамнафас оригинал экран асаридир.

А. КАРИМОВ.

В. Д. ЖУРИН НОМИДАГИ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ЎРТА ОСИЁ ИРРИГАЦИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

янги қурилиш материаллари ва деталлари лабораторияси катта илмий ходими

ВАКАНТ ВАЗИФАСИГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурсда фан доктори ёки фан кандидати илмий даражасига эга бўлганлар, ҳамда илмий ишлари ва ихтиролари бўлиб, катта ишлаб чиқариш тажрибасига эга бўлган юқори малакали мутахассислар қатнашишлари мумкин.

КОНКУРС МУДДАТИ — 23 СЕНТЯБРГАЧА.

Ариза ва ҳужжатлар институт директори номига ёзилиб, қуйидаги адресга юборилсин: Тошкент шаҳар, ГСП, Я. Колас кўчаси, 24-уй.

●

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг
ЎРТА ОСИЁ ИПАКЧИЛИК ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

пебрина билан кураш методларини такомиллаштириш лабораториясининг катта илмий ходими

ВАКАНТ ВАЗИФАГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

КОНКУРС МУДДАТИ —эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Ариза ва ҳужжатлар конкурс шартларига мувофиқ қуйидаги адресга юборилсин: 702044, Тошкент область, Калинин район, «Жар-арик» алоқа бўлими.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Ишлар Бошқармаси аппарати ходимлари коллективи референт Т. И. Саидалиевга онаси

Ҳабиба САИДАЛИЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан самимий таъзия изҳор этади.

СОВЕТ—ҲИНДИСТОН ФИЛЬМИ

СССР ва Ҳиндистон кинематографчилари икки серияли рангли ва кенг экранли «Ганг тонги» фильмининг Қримда натура съёмкаларини тугатдилар. Бу фильмни «Тожикфильм» режиссёри Л. Файзиев суратга олмоқда. Фильмда ҳинд ва совет артистлари қатнашмоқдалар. Фильм 1918 йил воқеаларига бағишланган. Ўшанда биринчи Ҳиндистон делегацияси ёш совет республикаси билан алоқа ўрнатиш мақсадида Ленин билан учрашгани Москвага келган эди.

Кинога олиш Қримдан сўнг Ҳиндистонда давом эттирилади. Режиссер Л. Файзиевнинг айтишича, «Ганг тонги» фильмининг премьераси келаси йилнинг бошларида — Ҳиндистон республикаси эълон этилган кун — 26 январда бир маҳалда учта шаҳар — Москва, Душанба ва Деҳлида кўрсатилади.

(ЎзТАГ—ТАСС).

ҲАР ТЎҒРИДА

ДАРАХТ ҚУПОРАДИГАН МАШИНА

Швед мутахассислари дарахт қўпорадиган кучли машина ясадилар. «Ньюсуик» журналининг ёзишича, дарахтни йиқитишга нисбатан уни қўпорганда 20-30 процент ёғоч кўп чиқади. Чунки бунда дарахтнинг тўнкаси ва илдизларидан ҳам фойдаланиш мумкин бўлади.

УЛКАН САМОСВАЛ

Американинг «Женерал моторс» фирмаси руда ташиш учун 350 тоннагача юк кўтара оладиган самосвал ясади. Машинага қуввати 3 минг от кучига борадиган дизель мотори ўрнатилган. Бўш автомобилнинг вазни 227 тонна, бўйи икки қаватли уй баландлигича, ғилдиракларининг диаметри 3,3 метргача боради.

ПЛАСТМАССАДАН ГИЛАМ

Швецияда пластмасса ва шиша толадан гилам тўқиб чиқарила бошланди деб хабар беради Швеция халқаро матбуот бюроси. Бундай гилам жуда пишиқ, юмшоқ ва эластик, шунингдек уни тозалаш осон. (ТАСС).

Редактор М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, ТОШКЕНТ, «Правда Востока» кўчаси, № 26 * ТЕЛЕФОНЛАР
Коммутатор — 330249 дан 330258 гача
Эълонлар — 338142.
Р. 02594. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Б. — 199.